БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 121 (3603). | Чоршанба, 21 июнь 1967 йил. | Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1967 йил 20 июнда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми очилди.

Пленум кун тартиби:

1. Исроилнинг агрессияси муносабати билан Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида.

2. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги тезислари тўғрисида.

Кун тартибидаги биринчи масала юзасидан Пленум КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВнинг «Исроилнинг агрессияси муносабати билан Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида»ги докладини тинглади.

Музокараларда Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. Е. ШЕЛЕСТ, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. КУНАЕВ, ВЦСПС раиси В. В. ГРИШИН, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Г. ЕГОРИЧЕВ, Донецк областидаги Киров номли Макеевка металлургия заводининг пўлат қуювчиси В. В. ХОЛЯВКО, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари В. С. ТОЛСТИКОВ, СССР Фанлар Академиясининг президенти М. В. КЕЛДИШ ўртоқлар сўзладилар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишини давом эттирмоқда.

СЎЗ СИРДАРЁЛИК МУСОБАҚАДОШЛАРГА

ЎРТА ЧИРЧИҚДА НИМАЛАРНИ КЎРДИК

Мана икки кундирки, Ўрта Чирчиқ район пахтакорлари иши билан танишиб юрибмиз. Мусобақадошларимизнинг эришган меҳнат самаралари билан қувонмоқдамиз. Дарҳақиқат, район хўжаликларида мақтаса арзийдиган ишлар, ибрат олса бўладиган янгиликлар, дилкаш, руҳи баланд одамлар кўп. Бизга ҳаммадан кўра одамлар руҳининг баландлиги, ишонч билан астойдил ҳаракат қилаётганликлари ниҳоятда ёқди. Бу энг катта ютуқ.

Баланд руҳ билан ишлаётган ўртачирчиқлик пахтакорларнинг ниятлари ҳам зўр. Улар юбилей йилида ўз олдиларига ҳосилдорликда Янгийўл районига, пахтани машина билан теришда оққўрғонликларга етиб олиш, она-Ватанга 60 минг тонна пахта етказиб бериш вазифасини қатъий қилиб қўйганлар.

Биз Охунбобоев номли, «Северный маяк», Свердлов номли, Ленин номли, Куйбишев номли колхозларда, Киров номли совхозда ва бошқа хўжаликларда бўлдик. Далаларда кўчат тўла, ғўзанинг ривожи яхши. Олдинги ғўзалар гулга кирган. Пайкалларда ёввойи ўт деярли йўқ. Шунга қараганда ўрта чирчиқликларнинг муваффақият қозонишларига сира шубҳаланмаймиз.

Свердлов номли колхозда Ҳайдарали Қамбаров, Ахрорхон Сандакбаров, Куйбишев номли колхоздан Бектош Оқбердиев сингари илғор участка бошлиқларини деярли ҳамма хўжаликларда учратдик, улар билан суҳбатлашдик, иш усуллари, дала шийпонлари, болалар боғчалари билан танишдик. Ҳамма ерда одамларга чинакам ғамхўрлик қилинаётганини сездик. Деярли ҳамма колхозларда дала шийпонлари маданий дам оладиган жойга айлантирилган. Ҳамма зарур нарсалар бор.

Дала шийпонларига борган киши у ердаги ҳужжатлар билан танишиб ҳар бир кишини қандай ишлаб, қанча ҳақ олаётганини дарҳол билиб олади. Бу каби фактлар шубҳасиз яхши, кишини қувонтиради.

Лекин баъзи жойларда бир хил фактларга ҳам дуч келдикки, буни айтмай ўтолмаймиз. Айрим жойларда ҳафсаласизлик билан иш қилиняпти. Баъзи кам-кўстларга йўл қўйиляпти. Сувдан, техникадан мақсадга мувофиқ фойдаланилмаяпти. Баъзи жойларда ғўзалар чанқаб қолган бўлса, айрим ерларда ғўзага барвақт сув тараб қўйилган. Шунингдек айни пайтда ғўзани 18—20 ўрнига 10—12 сантиметр чуқурликда культивация қилинаётганини ҳам учратиш мумкин.

Масалан, «Северный маяк» колхозида умуман иш яхши. Аммо, У. Малдаев бошлиқ участкадаги иш кўнгилдагидек эмас. Аввало бу ерда ғўза саёз, сифатсиз культивация қилинган. Ҳийлагина ердаги ғўзани ўт босган. Бундан ташқари ғўзага пала-партиш сув қўйилаётганидан бир эгатда сув бор, иккинчиси қуруқ. Карта олатароқ бўлиб қолган.

Бу колхозда талайгина ерга бу йил эгат орасини 90 сантиметрли қилиб чигит экилган. Бу янгилик, лекин бу усулда кўнгилдагидек ҳосил олиш учун зарур бўлган тадбирлар кўрилмаяпти.

Киров номли совхознинг Ҳамро Холдаров бошлиқ учинчи бўлимида ғўзага сув қўйиш кечиктириб юборилган, 1050 гектар пахта майдонидан энди 200 гектар ерга сув таралган. Калинин номли колхознинг 7-участкасида барвақт суғорилганидан ғўза жуда бўйига ўсиб кетган. Свердлов номли колхознинг Адир Деҳқонбоев звеносида кўчат яхши-ю, культивация саёз ўтказиляпти. Карта четидаги 5—6 қаторга яхши ишлов берилмаган. Район хўжаликларида шунга ўхшаш қатор камчиликларни аниқладик.

Биз ўзимизни қизиқтирган, бир иш усули ҳақида алоҳида тўхтаб ўтмоқчимиз. Бу тахтача қоқиб колхозчиларнинг кучига, ўзининг талабига қараб ер бўлиб бериш усулидир. Бу усул ҳар бир оддий колхозчида ўз ишига масъулиятни сезиш ҳиссини уйғотган. Биз ҳали далаларда кўчат тўла дедик. Бунга ҳар бир колхозчининг ғўзани нобуд қилмаслик учун астойдил курашаётгани натижасидагина эришилган.

Тахтача қоқиб ер ажратиб бериш усули дангасалар, сифатсиз ишловчиларнинг сирини очиб ташламоқда. Бу ҳам ижобий аҳамиятга эгадир.

Райондаги барча хўжаликларда 424 та звено бор экан. Шундан 24 таси мустақил иш олиб боряпти. Звеноларга фақат пахтачилик ишида ҳал қилувчи фигура ҳисобланган механизаторлар раҳбарлик қилмоқдалар. Бу усул ҳам пахтачиликни ривожлантиришда ижобий роль ўйнаётгани яққол кўриниб турибди.

Мусобақадош Тошкент область пахтакорлари пахтачиликни ривожлантириш, механизаторларни, ҳар бир оддий колхозчининг ролини, масъулиятини ошириш учун дадиллик билан янги иш усулларини қўлламоқдалар. Бу шубҳасиз яхши. Бу йўлда уларга катта муваффақиятлар тилаймиз.

Ж. ШАМСИЕВ.
Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

Ж. НУРИДДИНОВ.
«Правда» совхозининг бош агрономи.

У. ЖАББОРОВ.
Верхне-Волинск қишлоқ советининг раиси.

К. КАРИМҚУЛОВ.
Карл Маркс номли колхозининг участка бошлиғи.

Б. ХАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати» газетасининг мухбири.

Суратларда: 1. Ўзаро текшириш бригадасининг бир группа аъзолари «Партия XXII съезди» колхози далаларида гуллаган ғўзани кўздан кечирмоқдалар. 2. Сирдарёлик мусобақадошлар шу райондаги Куйбишев номли колхоз пахта далаларида.

А. Абалян фотолари.

ИЛҒОР САБЗАВОТЧИЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Республика Министрлар Совети эртаги ва ўртанги сабзавотни белгиланган турлар бўйича экиш, картошка ва полиз экинлари экиш, давлатга сабзавот маҳсулотлари сотиш бўйича областлар, районлар ва хўжаликлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1967 йил 1 июнга бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Тошкент областига** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Абдураззоқов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Шайхов**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Ли**, область боғдорчилик, узумчилик ва виночилик совхозлари трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Алибеков**, область мева-сабзавот тайёрлаш ва савдо қилиш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Машурян**, область матлубот жамияти правлениесининг раиси **Расулов**) берилди. Байроқ Сурхондарё областидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Самарқанд областининг **Самарқанд районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Раҳматуллаев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Олчинбоева**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Ли**, район матлубот жамияти правлениесининг раиси ўртоқ **Халилов**) берилди. Байроқ Тошкент областининг Калинин районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Тошкент область, Калинин районидаги **«Партия XXI съезди» совхозига** (директори ўртоқ **Зокиров**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Қамбаров**, бош агрономи ўртоқ **Одилов**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Абдуллаев**, тайёрлов пунктининг мудири ўртоқ **Багдасаров**) берилди. Байроқ Тошкент областидаги «Назарбек» совхозидан олиб берилди.

Илғор сабзавотчиларни мукофотлаш учун Тошкент область ижроия комитети ихтиёрига 1000 сўм пул ва битта енгил автомашина, Самарқанд район ижроия комитети ихтиёрига 500 сўм пул ва иккита аравачали мотоцикл, «Партия XXI съезди» совхозига 250 сўм пул ва иккита аравачали мотоцикл ажратилади.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИ А. Н. КОСИГИННИНГ БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ СЕССИЯСИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

НЬЮ-ИОРК, 19 июнь. ТАСС мухбирлар Л. Величанский, С. Лосев ва Г. Шишкин хабар қиладилар:

Бугун БМТ Бош Ассамблеясининг фавқулодда махсус сессияси Исроил агрессиясини тўхтатиш тўғрисидаги ва агрессор қўшинларини босиб олинган территориядан олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилишга киришди.

Совет делегацияси бошлиғи, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин биринчи бўлиб нутқ сўзлади.

У айтдики, жаҳондаги деярли барча давлатларнинг вакиллари кейинги кунларда Яқин Шарқда вужудга келган жиддий ва хатарли аҳволни қараб чиқмоқ учун тўпланишди.

Дуруст, ҳозирги пайтда у ерда уруш ҳаракатлари олиб борилмаётир, деди у. Ўт очиш тўхтатилди. Аммо агрессия давом этмоқда. Исроилнинг қуролли кучлари Бирлашган Араб Республикаси, Сурия, Иордания ерларини оккупация қилиб турибдилар.

Исроил қўшинлари босиб олинган территорияларни ишғол қилиб тураверар экан, агрессия оқибатларини тугатиш соҳасида шошилинч чоралар кўрилмас экан, ҳарбий можаро ҳар бир дақиқада янги куч билан бошланиб кетиши мумкин.

Шу сабабли, деб давом этди А. Н. Косигин, Совет Иттифоқи ташаббус кўрсатиб, Бош Ассамблеясининг фавқулодда сессиясини чақиришни таклиф этди. Кўп давлатлар бизнинг таклифимизни қўллаб-қувватлаганликларини мамнуният билан қайд қиламиз. Улар вазиятга таҳдид қилаётган хавф-хатарни тушуниб, тинчликни мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилдилар.

Совет ҳукуматининг бошлиғи айтдики, нисбатан унчалик катта бўлмаган давлатлар ўртасидаги можаролар сабабли кескинлик кучайган ёки уруш хавфи манбалари пайдо бўлган ҳолларда ҳам кўпинча бу можароларда йирик давлатларнинг қўли бўлади. Бу нарса, деди у, йирикроқ империалистик давлатлар паноҳида туриб Исроил агрессия қилган Яқин Шарққагина тааллуқли бўлмасдан, шу билан бирга ер куррасининг бошқа районларига ҳам тааллуқлидир.

Мана уч йилга яқиндирки, Америка Қўшма Штатлари ҳар қандай ниқобни олиб ташлаб, Вьетнам халқига қарши тўғридан-тўғри агрессия қилмоқда.

Бу уруш чет эл империалистик доираларга маъқул келадиган тартибларни Вьетнам халқига мажбуран қабул килдириш учун олиб борилмоқда. Ҳеч бир муболағасиз айтиш мумкинки, бу урушнинг айбдорларига жаҳон лаънатлар ўқиди. Вьетнам масаласини ҳал қилишнинг йўли бор, бу оддий йўл шундан иборатки, АҚШ Вьетнамдан кетиши ўз қўшинларини Вьетнамдан олиб чиқиб кетиши лозим. Аввало Америка Қўшма Штатлари Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишларини дарҳол ва ҳеч сўзсиз тўхтатиши лозим. Агар шундай қилинмаса, Вьетнам масаласини тинч ҳал қилиш йўлини топишга тайёрмиз, деб ҳар қанча гапирилса ҳам, бу гаплар сира ишонарли бўлиб чиқмайди.

А. Н. Косигин, Социалистик Кубага нисбатан тутилаётган душманчилик позицияси, Конгода, Доминикана Республикасида қилинаётган ҳарбий интервенциялар, ўз мустақиллигини олишга ҳаракат қилаётган мустамлака территорияларидаги халқларни қурол кучи билан бостириш учун қилинаётган уринишларни эслатиб ўтди. Мана шуларнинг ҳаммаси, деди у, айни бир занжирнинг халқаларидир, ўз ҳаракатлари билан халқро кескинликни вужудга келтираётган ва авж олдираётган, халқаро тангликларни вужудга келтираётган доираларининг сира ҳам тинчликни таъминлашга қаратилмаган сиёсатининг намоён бўлишидир.

А. Н. Косигин Европада тинчлик учун кураш масаласига тўхталиб, Ғарбий Германияда бутун урушдан кейинги йиллар давомида уруш якунларига ўзларининг рози эмасликларини ошкора айтаётганликларини, Европада бу урушдан кейин вужудга келган чегараларни қайта кўриб чиқишни талаб этганликларини, ялпи қирғин қуролини қўлга олишга интилаётганликларини таъкидлади.

Германия Федератив Республикасининг милитаристлари ва реваншчилари шуни билиб қўйишлари керакки, деб таъкидлади А. Н. Косигин, улар ўзларининг ақлга тўғри келмайдиган планларини амалга ошириш учун урунсалар, бу уриниш халқлар бошига оғир кулфатлар келтиради ва аввало Ғарбий Германия учун ўлим хавфини туғдиради.

Совет Иттифоқи Европада тинчлик бўлсин деган фикрида қаттиқ турибди ва Европа ишларидаги сиёсатини урушдан кейин вужудга келган чегараларни, шу жумладан иккита суверен герман давлати ўртасидаги — Германия Демократик Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги чегараларни ҳурматлаш асосига қурмоқда.

Сўнгра Совет ҳукуматининг бошлиғи шуни таъкидлаб ўтдики, Исроил билан араб давлатлари ўртасидаги қуролли можаро сабабли Яқин Шарқдаги воқеаларга халқаро умумий вазият нуқтаи назаридан қараш зарур.

А. Н. Косигин, 5 июнда Исроил Бирлашган Араб Республикасига, Сурия ва Иорданияга қарши уруш бошлаганлигини эслатиб ўтди. Исроил ҳукумати Бирлашган Миллатлар Ташкилоти уставини, халқаро ҳуқуқ нормаларини поймол қилди, ўзининг барча тинчликсеварлик тўғрисидаги гаплари нуқул қалбаки гаплар эканлигини кўрсатди.

Сўнгра у, Хавфсизлик Кенгаши Исроилдан уруш ҳаракатларини тўхтатишни бир неча марта талаб қилганлигини таъкидлади.

Хавфсизлик Кенгаши яна бир — тўртинчи қарор қабул қилиши лозим бўлиб қолди, деди А. Н. Косигин. Бир қанча давлатлар Исроил билан дипломатик муносабатларини узиб, тегишли чоралар кўрамиз деб қаттиқ огоҳлантириб бўлганларидан кейингина Исроил қўшинлари уруш ҳаракатларини тўхтатишга мажбур бўлди.

Уруш бошланганлиги учун, бу урушда қурбонлар берилганлиги учун, уруш оқибатлари учун Исроил жавобгар эканлигини рад қилиб бўлмайдиган фактлар яққол кўрсатиб турибди, деб давом этди Совет ҳукуматининг бошлиғи.

Исроил оккупациячилари ўзлари босиб олган территорияларида йиртқичлик ва зулм қилаётганликлари тўғрисида келаётган хабарлар тобора кўпаймоқда. Синай ярим оролида ва Ғазо районида, Иорданиянинг ғарбий қисмида ва Суриянинг Исроил қўшинлари ишғол қилган ерларида қилинаётган йиртқичликлар иккинчи жаҳон уруш вақтида фашистлар қилган мудҳиш жиноятларни эсга туширмоқда. Ғазо, Қуддус ва бошқа районлардан маҳаллий араб аҳолисини ҳайдаб чиқармоқдалар. Ўз вақтида гитлерчилар Германияси ўзи оккупация қилиб олган районларга гаулетерлар тайинлаганлиги каби, Исроил ҳукумати ҳам ўзи босиб олган территорияларда оккупация маъмуриятини тузмоқда, шу территорияларга ўзининг ҳарбий губернаторларини тайинламоқда.

Исроил қўшинлари қишлоқларга ўт қўймоқда, госпиталлар, мактабларни емириб ташламоқда. Тинч аҳолини овқатсиз ва сувсиз, яшаш учун керакли ҳеч бир маблағсиз қолдирмоқда. Ҳарбий асирларни, ҳатто хотинлар ва болаларни отиб ўлдириб, ярадорларни олиб кетаётган санитария машиналарини куйдириб ташлаш фактлари содир бўлди.

Агрессия қурбонларига ёрдам кўрсатиш, ўз мустақиллиги ва озодлигини ҳимоя қилаётган халқларни қўллаб-қувватлаш принципига содиқ бўлган Совет Иттифоқи араб давлатларини қатъий равишда ҳимоя қилиб чиқди.

Совет Иттифоқи, деб таъкидлади А. Н. Косигин, Исроилга қарши чиқаётгани йўқ, балки шу давлатнинг ҳукмрон доиралари ўтказаётган агрессив сиёсатига қарши чиқмоқда.

Исроил ўзининг ҳаракатларида муайян империалистик доираларнинг сиртдан бераётган мададига таянмоқда.

Ҳозирги вақтда Тель-Авивдаги энг урушқоқ доиралар араб территорияларини босиб олганлигимиз араб мамлакатлари халқлари олдига талаблар қўйиш учун бизга асос бўлади, деб сурбетлик билан даъво қилмоқдалар.

Яқин Шарқ харитасини ўзгартириш тўғрисида анча вақтлардан бери ўйлаб қўйилган планлар илгари сурилмоқда.

Бирлашган Араб Республикаси, Сурия ва Иорданиянинг босиб олинган территорияларидан қўшинларни олиб чиқиб кетишни ва агрессияни қоралашни талаб қилиш билан Совет ҳукумати фақат Яқин Шарқдагина тинчликни сақлаб қолиш зарурлигини назарда тутаётгани йўқ. Агар Исроилнинг даъволарига бугун зарба берилмаса, эртага катта ва кичик янги агрессорлар бошқа тинчликсевар мамлакатларнинг территорияларини босиб олишга уринишлари мумкин.

Исроил қилган агрессиядан келиб чиқадиган яна бир муҳим жиҳат ҳам бор, деб таъкидлади сўнгра А. Н. Косигин. Бу жиҳат шундан иборатки, агрессия Бирлашган Араб Республикаси, Сурия ва бошқа араб малакатларидаги мавжуд режимни ағдариб ташлашга қаратилди. Шу мамлакатлар миллий мустақилликни ва халқлар тараққиётини мустаҳкамлаш учун кескин кураш олиб бораётганликлари сабабли империалистларнинг ғазабини қўзғатмоқдалар.

Совет Иттифоқи Исроилнинг территорияларни босиб олганлигини тан олмайди. Тинчлик, озодлик ва халқлар мустақиллиги идеалларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи агрессия оқибатларини тугатишга эришмоқ ва шу районда мустаҳкам тинчлик ўрнатилишига кўмаклашмоқ учун Бирлашган Миллатлар Ташкилотида ҳам, шу ташкилот доирасидан ташқарида ҳам ўзининг қўлидан келган ҳамма чораларни кўради. Бу бизнинг қатъий ва принципиал йўлимиздир. Бу бизнинг бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда ўтказиб келаётган йўлимиздир.

Агрессия қурбони бўлган араб давлатлари, деб давом қилди А. Н. Косигин, қуролли ҳужум натижасида бузилган ўзларининг суверенитетлари, территориал бутунликлари, қонуний ҳуқуқлари ва манфаатлари тўла равишда ва сира кечиктирилмай қайта тикланади, деб умид қилишга ҳақлари бор.

СССР Министрлар Советининг Раиси Бош Ассамблеянинг кўриб чиқиши учун қуйидаги резолюция лойиҳасини тақдим этди:

«Бош Ассамблея, Исроил Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставини ва халқаро ҳуқуқнинг ҳамма эътироф қилган принципларини қўпол равишда бузиб Бирлашган Араб Республикасига, Сурияга ва Иорданияга қарши планлаштирилиб, олдиндан тайёрланиб қўйилган агрессия қилганлигини, улар территориясининг бир қисмини оккупация қилиб олганлигини ва уларга катта моддий зарар етказганлигини қайд қилиб,

барча уруш ҳаракатларини дарҳол тўхтатиш ва жангларни тўхтатиш тўғрисида Хавфсизлик кенгашининг 1967 йил 6 июнь, 7 июнь ва 9 июндаги резолюцияларига хилоф равишда Исроил мазкур давлатларга қарши ҳужумкор уруш операциялари олиб боришни давом эттирганлигини ва ўзи босиб олаётган территорияларни кенгайтирганлигини қайд қилиб,

сўнгра, гарчи ҳозирги вақтда уруш ҳаракатлари тўхтатилган бўлса ҳам, лекин Исроил Бирлашган Араб Республикаси, Сурия ва Иордания территорияларини оккупация қилиб туришни давом эттираётганлигини, шу тариқа агрессияни тўхтатмаётганлигини ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотига, барча тинчликсевар давлатларга дағдаға қилаётганлигини қайд қилиб,

Исроилнинг араб давлатларидан территория даъво қилаётганлигини йўл қўйиб бўлмайдиган ва қонунсиз даъво деб, шу районда тинчликни тиклашга тўсқинлик қилаётган ҳаракат деб ҳисоблаб,

1. Исроилнинг агрессив ҳаракатларини ҳамда Бирлашган Араб Республикаси, Сурия ва Иордания территорияларининг бир қисмини Исроил оккупация қилиб туришни давом эттираётганлигини қатъиян қоралайдики, оккупация бундай давом эттирилиши ҳамма эътироф қилаётган агрессия ҳаракатидир;

2. Исроил мазкур давлатларнинг территорияларидан дарҳол ва ҳеч бир шарт қўйилмай ўз қўшинларининг ҳаммасини яраш тўғрисидаги умумий битимларда белгиланган яраш демаркация линияларининг нари ёғидаги позицияга олиб кетишини ва демилитаризация қилинган зоналарнинг статусини яраш тўғрисидаги мазкур битимларда буюрилган тарзда ҳурматлашини талаб қилади;

3. Шунингдек Исроил ўзининг агрессияси сабабли Бирлашган Араб Республикаси, Сурия ва Иорданияга ҳамда уларнинг граждандарига етказилган ҳамма зарарнинг ўрнини тўла равишда ва жуда қисқа муддат ичида тўлдириб беришини ҳамда уларга босиб олинган мулкларнинг ҳаммасини ва бошқа моддий бойликларни қайтариб беришини талаб қилади;

4. Хавфсизлик Кенгашига мурожаат қилиб, уни ҳам Исроил қилган агрессиянинг ҳамма оқибатларини тугатиш учун дарҳол амалий чоралар кўришга чақиради».

Совет делегациясининг бошлиғи ўз нутқининг охирида Совет Иттифоқи ҳукумати Бош Ассамблея араб давлатлари суверенитети ва территориал бутунлигининг бузилмаслигини, Яқин Шарқда тинчлик ва хавфсизликнинг тикланишини ва мустаҳкамланишини таъминлайдиган самарали қарор қабул қилади, деб умид билдирди.

А. Н. Косигин нутқи давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Сўнгра Исроил ташқи ишлар министри Эбан сўзга чиқди. У, уруш очилганлиги учун Исроил ҳукмдор доираларининг масъулиятини олиб ташлашга, Исроил агрессиясига доир рад этиб бўлмайдиган факторларни хаспўшлашга, Тель-Авив экстремистларининг Сурия, БАР ва Иорданиянинг босиб олинган территорияларини қўшиб олиш ва хиёнаткорона ҳужум натижаларини мустаҳкамлаб қолиш йўлидаги авантюристик режаларини турли йўллар билан қувватлашга ҳаракат қилди.

Эбан нутқи Совет Иттифоқининг Яқин Шарқдаги сиёсатига қарши туҳмат ва бебош ҳуружлар билан тўлиб тошган эди. Исроил ташқи ишлар министри Исроил 5 июнга қадар бўлган яраш тўғрисидаги битимлар режимига қайтилишга йўл қўймайди, деди. У Исроил қўшинларни олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги талабга қаршилик кўрсатади, деб таъкидлади.

Эбан Исроилнинг оккупациячи қўшинлари олиб чиқиб кетилгунча араб давлатлари Исроил билан бевосита музокаралар олиб борсинлар, деб талаб қилди.

Мажлис охирида, АҚШ, Англия ва Саудия Арабистони вакиллари жавоб тариқасида қисқача нутқлар сўзладилар. Голдберг (АҚШ) муҳокама этилаётган масала юзасидан АҚШ тутган асосий позиция президент Жонсоннинг бугунги нутқида баён қилинган деди. У, А. Н. Косигин нутқига муфассал жавоб бериш ҳуқуқини сақлаб қолиб, мажлисда АҚШ гўё Исроилни агрессияга гижгижлатмади, деган гапини яна бир марта такрорлаш билан чекланди. Карадон (Англия) ҳам шунга ўхшаш нутқ сўзлади.

Саудия Арабистони вакили Исроил делегати ўз нутқида ҳақиқат тамомила бузиб кўрсатилган манзарани тақдим этди, деб таъкидлади.

Бош Ассамблея сессиясининг навбатдаги мажлиси 20 июнь маҳаллий вақт билан эрталаб соат 10.30 минутда бўлади.

БУ САҲИФА ЯНГИЙЎЛ РАЙОН СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАРИ ИШИГА ВАРИШЛАНАДИ

СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИ — ТАШАББУСКОР БЎЛСИН

ТАЖРИБАЛАР, РЕЖАЛАР

Ҳаёт идеология ишининг турли хил формаларидан фойдаланишни тақозо этади. Бундан уч йил илгари ташкил этилган сиёсий ташкилотчилар мактаби партия комитетларининг бевосита раҳбарлигида актив иш олиб бормоқдалар.

Дарҳақиқат, сиёсий ташкилотчи — қишлоқнинг энг илғор, ташаббускор, етакчи кишиси. У бевосита партия ташкилотларининг йўл-йўриғи асосида иш олиб боради. Унинг асосий вазифаси партия ҳужжатларини кенг кўламда тушунтириш, аҳолини муҳим халқаро ва ички воқеалардан хабардор қилиб туришдан иборатдир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларини ҳаётга татбиқ қила бориб, районимиз меҳнаткашлари пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда йилдан-йилга салмоқли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Бунда ҳеч, шубҳасиз, омма орасида катта ташкилотчилик, тарғибот, тарбия ишларини олиб бораётган сиёсий ташкилотчиларнинг ҳам ҳиссаси бор. Ўтган давр ичида район колхоз ва совхозлари, корхоналарнинг партия ташкилотлари сиёсий ташкилотчилар билан ишлаш соҳасида озми-кўпми тажриба тўпладилар.

Ҳозирги кунда районимизда 1350 сиёсий ташкилотчи бор. Шундан 923 киши коммунист, 300 дан ортиқ киши комсомол аъзосидир. Деярли барча сиёсий ташкилотчилар олий ва тўлиқсиз маълумотга эга. Сиёсий ташкилотчилар орасида ўқитувчилар, агрономлар, совет ва комсомол ходимлари, ишлаб чиқариш илғорлари кўпчиликни ташкил этади.

Колхоз ва совхозлар экинлардан йил сайин мўл ҳосил етиштириб катта даромад олмоқдалар. Эндиликда колхозчи, ёки совхоз ишчиси учун фақат яхши еб, яхши кийинишнинг ўзи кифоя қилмай қолди. У замонавий типда қурилган уйларда яшамоқда. Ўзининг бўш вақтини кўнгилли ўтказишни истайди. Деҳқоннинг бу истаклари, интилишларини рўёбга чиқаришда сиёсий ташкилотчи энг яқин маслаҳатчи ва кўмакчи ролини ўйнайди.

Ўз навбатида район партия комитети колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига сиёсий ташкилотчилар ишини яхши йўлга қўйишларида қандай ёрдам кўрсатмоқда?

Район партия комитети қошида сиёсий ташкилотчиларнинг 9 кишидан иборат совети тузилган. Совет аъзолари медицина, комсомол, совет, хўжалик ходимларидан иборатдир. Совет ўз ишини квартал планлари асосида олиб боради.

Бу планлар бошланғич партия ташкилотларининг планларига мувофиқлаштирилиб тузилади. Планда партия ва ҳукумат қарорларини кенг кўламда тарғибот қилиш, Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тайёргарлик кўриш, қишлоқ маданиятини юксалтириш, кишилар онгидаги эскилик сарқитларига қарши кураш сингари масалалар, турли хил тематик конференциялар, савол-жавоб кечалари, ветеранлар билан учрашувлар ўтказиш асосий ўринларни эгаллайди.

Кейинги пайтларда сиёсий ташкилотчилар Совет ҳокимиятининг 50 йил давомида қўлга киритган улкан ютуқлари, Октябрнинг меваси ва шу сингари масалаларни омма орасида тушунтиришга, айниқса, катта эътибор бердилар. Улар амалга оширган энг муҳим ишлардан бири шу бўлдики, хонадонма-хонадон, маҳалламa-маҳалла юриб, кексалар билан суҳбатлашиб, коллективлаштириш даврида хизмат кўрсатган 50 дан ортиқ ветеранларни аниқладилар. Уларнинг таржимаи ҳолларини ўргандилар. Ана шу ҳужжатлар асосида районимизда икки авлод учрашуви ташкил этилди. Бу жиҳатдан «Интернационал» колхози сиёсий ташкилотчиларининг иши диққатга сазовордир.

Сиёсий ташкилотчилар ташаббуси билан бу колхозда дўстлик кечаси ташкил этилди. Кечага турли миллат вакиллари — шу колхозда яшаб меҳнат қилаётганлар таклиф этилди. Халқларимизнинг энг яхши урф-одатлари ҳақида гап борди. Ана шу кечада ветеранлар ҳам қатнашдилар. Улар Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тайёргарлик кўриш соҳасида маслаҳатлар бердилар. Бугина эмас, улар «биз мўл ҳосил етиштиришга ҳам ҳисса қўшамиз» деб биттадан звенони ўз оталикларига олдилар.

Ташаббускор, ғайратли, топширилган иш тўғрисида жон куйдирадиган сиёсий ташкилотчилар жуда кўп. Охунбобоев номли колхоздан Салим Қурбонов, Турғун Қудабоев, Х. Турсунқулов номли колхоздан Ортиқ Сулаймонов, Турғунтош Қаюмжонов, Фрунзе номли колхоздан Пўлат Қурбонов, Абдубакир Қамбаровлар шулар жумласидандир. Бу колхозларнинг партия ташкилотлари сиёсий ташкилотчилар билан ишлашда катта тажриба орттирганлар.

Ҳар бир колхозда сиёсий ташкилотчиларнинг совети тузилган. Бу советни шахсан партия ташкилотларининг секретарлари бошқаради. Агар сиз ана шу хўжаликларнинг дала шийпонларига борсангиз, саранжом-саришталикни кўриб хурсанд бўласиз. Оммавий-сиёсий ишлар жонлантириб юборилган.

Бироқ ҳамма колхозларда ҳам сиёсий ташкилотчилар билан ишлаш яхши йўлга қўйилган деб айтолмаймиз.

Навоий номли, «Москва», Жданов номли колхозларда сиёсий ташкилотчилар расмият учунгина тайинланиб қўйилган. Улар ўзларига бириктиб қўйилган хонадондагилар билан камдан-кам учрашадилар. Белгиланган планлар кўп ҳолларда қоғозда қолиб кетади.

Бу хўжаликларнинг бошланғич партия ташкилотларига айтадиган гапимиз шуки, расмиятчилик билан узоққа боролмайсизлар. Халқнинг талаби кундан-кунга ўсиб бораяпти. Ана шу талабга тўла жавоб бериш учун партиявий-ташкилий ишларни ҳар тарафлама жонлантириш, сиёсий ташкилотчиларнинг иш фаолиятини кучайтириш лозим.

Район партия комитети колхоз ва совхозлардаги сиёсий ташкилотчилар билан ишлашнинг янги-янги усулларини қидириб топишга ҳаракат қилмоқда. Яқиндан бошлаб хўжаликларда сиёсий ташкилотчилар хонаси ташкил этила бошланди. Хонада кўргазмали материаллар, турли темага оид материаллар, адабиётлар бўлади. Сиёсий ташкилотчилар ҳафтанинг белгиланган кунида ана шу хонада йиғилиб, ўзаро фикр алмашадилар. Бундай хона биринчи бўлиб Охунбобоев номли колхозда ташкил этилди. Сиёсий ташкилотчиларнинг дастлабки йиғилишида колхозда маданий-маиший хизмат кўрсатишни янада юксак поғонага кўтариш масаласи муҳокама қилинди.

Сиёсий ташкилотчиларнинг активлигини янада ошириш усулларини қидириб топишимиз керак. Ҳамма ерда сиёсий ташкилотчиларнинг асосий диққат-эътиборини ободончиликни авж олдиришга, ортиқча ҳашам, зеб-зийнатга қарши курашга, халқимизнинг энг яхши анъаналарини ривожлантиришга қаратишимиз лозим. Бунинг учун эса, фикримизча, баъзи бир масалаларни ҳал қилиб олиш керак бўлади.

Сиёсий ташкилотчиларнинг назарий-сиёсий тайёргарлигини оширишда ҳозирча биз асосан семинарлардан, тажриба алмашиш ва бошқа баъзи усуллардан фойдаланаяпмиз. Лекин сиёсий ташкилотчиларга методик ёрдам бериш мақсадга мувофиқ йўлга қўйилган эмас. Ваҳоланки, кўпгина сиёсий ташкилотчилар, айниқса ишлаб чиқариш соҳасидагилар бундай ёрдамга муҳтож. Уларга суҳбат учун материал танлаш, баён этиш, материалнинг энг асосий жиҳатларини ажрата билиш йўлларини ўргатишимиз лозим. Областда бу соҳада бой тажриба тўпланди.

Демоқчимизки, сиёсий ташкилотчилар учун методик қўлланма тайёрлаш вақти келди. Шунингдек сиёсий ташкилотчи ён дафтарини ҳам нашр этиш мумкин. Дафтарда сиёсий ташкилотчи учун эсдалик, меҳнаткашларнинг турмуш шароити, қишлоқ хўжалигининг ўсиб бориши, звено системасининг афзаллиги, саноатчиларимизнинг ютуқлари факт ва рақамлар асосида кўрсатиб берилса жуда соз бўларди.

Сиёсий ташкилотчиларни маънавий рағбатлантириш масаласи ҳақида ҳам ўйлаб кўриш керак.

Сиёсий ташкилотчилар ишини ташкил этиш ва ўрганишда ҳали кўпгина ечилмаган масалалар бор. Янгилик — изланишни, тажриба тўплашни талаб этади.

Район партия комитети сиёсий ташкилотчилар билан ишлашни ҳар тарафлама такомиллаштириш учун зарур тадбирларни кўради.

С. САЙДАЛИЕВ,
Янгийўл район партия комитетининг секретари.

Суратда: район партия комитетининг инструктори М. Расулев (ўнгдан учинчи) Назарали Ниёзов номли колхоз сиёсий ташкилотчилари билан навбатдаги вазифалар ҳақида суҳбат ўтказмоқда.

БИРИ БИРИГА ҒАМХЎР...

Агар партия ташкилоти коллективчиликка оғишмай риоя қилса, ўз меҳнат фаолиятида кенг активларга, халқ назоратчилари, пропагандистлар, айниқса, сиёсий ташкилотчиларга суяниб иш олиб борса, кутган мақсадига эришаверади. Бундай хўжаликда ҳар соҳада ютуқлар қўлга киритилаверади.

Биздаги сиёсий ташкилотчиларнинг кўпчилигини колхоздаги зиёлилар, тажрибакор кексалар ишлаб чиқариш новаторлари, комсомол ёшлардан иборат. Улар орқали биз ҳар куни, ҳар соатда, ҳар минутда колхозчилар, ишлаб чиқариш новаторлари дилидагини билиб турамиз. Сабабки, сиёсий ташкилотчилар ўзларининг бўш вақтларини кўпинча хонадонларда ўтказадилар.

Кези келганда шуни айтиш кераки, ҳозир ғўза парваришида янги система бўйича — таxтачалар қоқиб ишлаш колхозчиларнинг бўш вақтларини кўпроқ бўлишига имконият бермоқда. Демак, сиёсий ташкилотчиларнинг ҳар тарафлама фаолият кўрсатиб иш олиб боришлари учун янада шароит яхшиланди.

Ҳар бир сиёсий ташкилотчи ҳафтанинг маълум кунларида ўзига бириктилган хонадонларда бўлар экан, одамларни дунё воқеалари, қишлоқ хўжалик янгиликларидан хабардор қилиш билан бирга, уларнинг юракларига ҳам қўл соладилар. Кўнгилдаги истак-орзулари, қолаверса эҳтиёжлари нималардан иборат эканлигини биладилар, бизга етказадилар.

Бир куни шундай воқеа рўй берди. Молбоқарларимиздан Аҳмад деган киши ем ташиш вақтида аравадан йиқилиб оёғи қаттиқ лат еб ётиб қолган. Бундан биз бехабар қолибмиз. Лекин Адол опа Бобоева кўнгилсиз воқеа бўлган куннинг ўзидаёқ Аҳмаднинг уйига кирган. Ўзи доктор чақиртириб, дори-дармон қилдирган, кўнглини кўтарган. Аҳмад, энди уёғи қандай бўларкин, мен узоқ ётиб қолсам жўжабурдек жонмиз, қийналиб қолмасмиканмиз, деб ҳавотирланибди. Ана шунда Адол опа, хотиржам бўлинг, ҳаммаси жойида бўлади, деб унинг кўнглини юмшатди. Аҳмад номидан правлениега ўзи ариза ёзиб берди.

Аризани олиб келиб, ҳамма воқеадан бизни хабардор қилди. Аҳмадга колхоз правлениесининг қарори билан бир йўла 50 сўм ёрдам берилди. Рўзғор учун керак бўладиган бошқа маҳсулотлар ҳам етказиб берилди. Бемор то тузалиб кетгунча Адол опа ундан хабар олиб турди.

Кекса коммунист Эргаш ака Сотволдиев ҳам моҳир сиёсий ташкилотчиларимиздан.

Бир неча йил раҳбарлик вазифаларида ишлаб келган Эргаш ака ҳозир 10 гектар ердаги боғ звеносига раҳбарлик қилади. Бригадада фақат қариялар ишлайди. Улар колхозчиларга кўплаб мева ва узум етказиб бермоқдалар.

Телевизор орқали бериладиган «Ота-оналар университети эшиттиришларини кўпинча Эргаш ака ўзига бириктилган хонадон эгалари билан биргалашиб томоша қилишади. Томошадан кейин тарбия темасидаги қизғин баҳс кетади. Кимлар ўз фарзандига қандай тарбия бераётганлиги, кимлар бола тарбиясига эътиборсизлик билан қараётганлигига оид мисоллар келтирилади.

Ана шундай пайтда Эргаш ака Ҳусния хола Каримовани мисол қилиб келтиради. Ҳуснянинг турмуш ўртоғи Улуғ Ватан урушига жўнаб кетиб, у ерда ҳалок бўлганда уч ёш боласи қолган эди. Ҳусния эрининг йўқлигини билдирмади болаларнинг кўнглини ўкситмай яхши гапирди, яхши едирди. Колхозда тер тўкиб меҳнат қилиб, донг таратди.

Мана энди ҳозир у овали-жували. Энг катта ўғли Тўлқин инженер, тўрт фарзанди бор. Ўктам РайПО ходими. Боқи ҳам қум-шағал карьерининг илғор ишчиларидан.

— Ҳусния холанинг иродасига, чидамига қойил қолиш керак, — дейди Эргаш ака. Болалари бирам одобли, бирам ширинсухан бўлибдики, фарзанд ўстиришни, тарбия беришни Ҳусния холадан ўрганинг...

Бир сўз билан айтганда биздаги 55 сиёсий ташкилотчининг кўпчилиги ҳам ўз ишига пухта. Улар янгиликнинг, маърифатнинг жарчилари, колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг энг яхши кўмакчилари ҳисобланадилар.

Бу йил колхозимизда 20 дан ортиқ тўй ўтказилди. Бу тўйларнинг ташкил этилиши, уюшқоқлик билан, исрофгарчиликка йўл қўйилмасдан янгичасига ўтказилишида сиёсий ташкилотчиларнинг роли катта бўлди. Ижозат билан Аҳрор, Ойниса билан Султон, Ҳабиба билан Рустамларнинг тўйлари қишлоқ аҳолисида катта таассурот қолдирди.

Колхозимизда 550 хонадон бўлса, шундан 200 га яқинида телевизор, холодильник бор. Радио, электрсиз уй қолмаганига жуда кўп бўлди. Бунда, албатта, сиёсий ташкилотчиларнинг роли, ташкилотчилиги катта бўлаётир.

Партия комитети уларга ҳар тарафлама ёрдам бериб туради. Биз уларнинг таклифлари, режаларини амалга ошириш учун нимаики керак бўлса, ҳаммасини қилиб берамиз, лекин талабчанликни ҳам бўшаштирмаймиз. Партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюро мажлисларидан бирида сиёсий ташкилотчилардан Турғун Ҳасанов, Неъмат Жўрабоев, Зумрат Маликоваларнинг ҳисоботи эшитилди. Уларнинг яхши ишлари қайд қилиб ўтилиши билан бирга Аҳмад Тожиқулов, София Набиева сингари ташкилотчиларнинг пассивликлари ҳам танқид қилинди.

Бу йил 860 гектар ернинг ҳар гектаридан 31 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётган колхозчиларимиз қизғин меҳнат қилмоқдалар. Ҳеч сўзсиз айтиш мумкинки, сиёсий ташкилотчиларимиз ўзларининг кўнгилочар суҳбатлари, ширин сўзлари, самимий муомалалари билан деҳқонларни баракали ҳосил етиштиришга даъват эта оладилар.

Х. ВЕРГАЗОВ,
Карл Маркс номли колхоз партия комитетининг секретари.

ЯХШИ ТАШАББУС

Менинг касбим ўқитувчи. Қишлоғимиздаги мактаблардан бирида физика фанидан дарс бераман. Лекин жамоат ишларида актив қатнашишни ҳам ўзимнинг бурчим деб биламан. Сиёсий ташкилотчилик қилаётганимга мана, уч йил бўлиб қолди. Бу соҳада озми-кўпми тажриба орттирдим.

Ниёзбоши қишлоғи йилдан-йилга обод ва кўркам бўлиб бораётир. Ҳар бир хонадонда электр чироғи, радио-телевизор бор. Яқиндан бошлаб кўпгина хонадонлар газ олдилар. Мен хонадонларда бўлиб, ҳар хил темада суҳбат ўтказганимда, албатта, газдан, электр плиталаридан қандай қилиб фойдаланиш, агар бирон кўнгилсиз воқеа рўй бериб қолса, дастлабки ёрдамни қандай уюштириш тўғрисида ҳам маслаҳатлар бериб бораман.

Биргина мен эмас, партия ташкилоти ҳузуридаги бошқа сиёсий ташкилотчилар ҳам шундай иш олиб борадилар.

Оддий бир мисол. Илгарилари бировга уй қуриш учун ер ажратиб берилганида, уй эгаси қандай хоҳласа уни шундай қураверарди. Ҳозир эса бошқача. Бизда — қишлоғимизда қуриладиган уйларнинг лойиҳаси сиёсий ташкилотчилар иштирокида, албатта, муҳокама қилинади.

Менга бириктилган Миркомил Толипов, Абдуқодир Ҳамдамовлар хонадонида янги қуриладиган уй лойиҳаси муҳокама қилинаётганида қариялар: «иморат узунасига тушсин, ҳар бир хонанинг эшиги алоҳида бўлсин» деб туриб олишди. Мен уларга энди ундай вақтлар ўтиб кетди. Ҳозир қишлоғимиздаги ҳамма уйлар янгичасига, замонавий типда қурилаяпти. Бу уйларнинг бирида иккинчисига бемалол ўтаверасиз. Ҳам хоналари кўп бўлади, ҳам иморат тушадиган майдон тежалади, деб тушунтирдим. Хонадондаги ёшлар менинг фикримни қўллаб-қувватлашди.

Сиёсий ташкилотчилик менга ҳар тарафлама фойда бераяпти. Одамларга ўз билганларимни ўргатиш, тушунтириш билан бирга улардан ҳам кўп нарсаларни билиб, ўрганиб олмоқдаман. Ҳаётий тажриба орттирмоқдаман. Бу педагоглик фаолиятим учун жуда қўл келаяпти.

Р. ҚЎШОҚОВ,
Ленин номли колхоз сиёсий ташкилотчиси.

ИЛҒОР СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАР

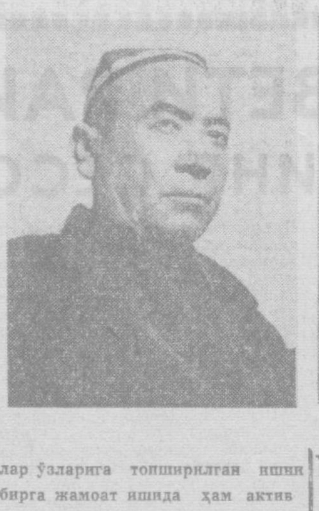

Пешқадам сиёсий ташкилотчилар ўзларига топширилган ишни муваффақиятли бажариш билан бирга жамоат ишида ҳам актив қатнашмоқдалар. Ширин суҳбатлари, самимий муомалалари билан кишилар қалбига йўл топиб, унумли меҳнатга рағбатлантирмоқдалар. Чапдан ўнгга Нурмўмин Шариев Ленин номли колхоздаги 85-мактаб ўқитувчиси. Нуриддин Даминов «Партия XXI съезди» колхозининг аъзоси, Ўринбой Тўрақулов Усмон Юсупов номли комбинат ишчиси.

Калинин номли колхознинг илғор сиёсий ташкилотчиси Турғунали Деҳқонов ўзига бириктилган хонадонларга тез-тез келиб суҳбатлар ўтказиб туради. Мана бугун ҳам у Карим Ҳайдаровлар хонадонининг меҳмони. У оила аъзоларига газета янгиликларидан ўқиб бераётир.
Х. Эралиев фотолари.

ҚОҒОЗДА СОЗ-У...

— Сиёсий ташкилотчи — дўст ва маслаҳатчи, — дейди «Москва» колхози партия комитетининг секретари Достон ака Маҳмудов, — биз улар орқали колхозчиларнинг кайфиятини билиб оламиз, сиёсий ташкилотчилар омма орасида катта ташкилотчилик, тарбиявий ишларни олиб бормоқдалар. Деҳқонларнинг куч-ғайратини мўл ҳосил етиштиришга, ҳар соҳада план ва мажбуриятларини бажаришга сафарбар этмоқдалар.

— Сизларда ҳаммаси бўлиб неча сиёсий ташкилотчи бор, — деб сўраймиз ундан.

— Эллик киши, — деб жавоб беради у, — ҳар бир сиёсий ташкилотчига жой шароитига қараб 7, 10 тадан хонадон бириктилган.

Достон ака бу гапларни айтаркан, қоғоз папка ичидан бир варақни олиб узатади. У ерда сиёсий ташкилотчиларнинг исми ва фамилияси, маълумоти, нима иш қилиши зўр хафсала билан ёзиб қўйилибди. Бу жуда соз!

Амалда партия ташкилоти уларга қандай раҳбарлик қилаяпти, сиёсий ташкилотчилар, ўзларига бириктиб қўйилган хонадонларда тез-тез бўлиб турадиларми?

Афсуски, масаланинг ана шу томонига келганда партком дурустроқ мисол айтиб беролмади. Сиёсий ташкилотчилар билан шу қишлоқдаги мактаб директорининг ўринбосари Бўри Мустафоев шуғулланар экан. Ҳамма иш планлар ўшанда кўп нарсаларни ўша айтиб бериши мумкин, деб жавоб берди.

Сўнгра рўйхатга қараб илғор, тажрибали сиёсий ташкилотчиларнинг номларини санаб берди. Абдураҳмон Сафаралиев, Тошпўлат Абдурашидов, Раҳим Ёқубов ва бошқалар... Биз улар билан суҳбатлашдик. Ҳақиқатан ҳам улар омма орасида катта обрўга эга эканлар.

Партком секретари тавсия этган яна бир сиёсий ташкилотчи экономист Минай Юсупов эди. Лекин Минай Юсупов ўзининг қилаётган ишлари ҳақида дурустроқ гап айтмади. Ён дафтар тутасизми, кейинги пайтларда халқаро аҳвол ҳақида хонадонларни йиғиб суҳбат ўтказдингизми, ўзингизга бириктилган хонадонлардагиларнинг эҳтиёжларини ўрганиб, колхоз правлениеси ва партия ташкилоти билан маслаҳатлашиб, қандай ёрдам уюштирдингиз деган саволларга, елка қисиб, ҳеч қандай деб жавоб берди.

Сўнгра шу яқин-атрофдаги бир неча хонадонларда бўлдик. Бу хонадонлар Толип Муҳамедов, Сайдигани Эргашев, Сафарқулов, Қўчқоров сингари сиёсий ташкилотчиларга бириктилган эди. Хонадон эгаларининг баъзи бирлари сиёсий ташкилотчининг ким эканлигини ҳам билмайди. Бу ерга агитаторлар, сиёсий ташкилотчилар яқин ўртада келдим, қандай суҳбат ўтказишди, деган саволларга, йўқ, деб жавоб беришди.

Партком секретари Достон ака Маҳмудов бу жавобларни эшитиб анча ўнғайсизланади.

— Ҳайрнома, — дейди у, — уларга гапираверйб чарчадим. Ҳар гал уларни учратганимда «Хўжакўрсинга сайлаб қўйдикми сизларни, ишончни оқланглар-да, қачон хонадонларда бўлиб суҳбат ўтказасизлар, деб айтсам «Хўп, хўп» деб ваъда беришади-ю, сўзларининг устидан чиқишмайди.

Ана шундан кейин ўз-ўзидан шундай савол туғилади. Нега партия комитети партия топшириғини, жамоатчилик топшириғини бажаришга масъулиятсизлик билан қараётган кишиларга юмшоқ кўнгиллилик билан муносабатда бўлади?! Нега уларга талабчанлик қилмайди.

Партия комитетининг биринчи ва иккинчи квартал учун тузилган иш планларини кўздан кечирдик. Бу планларда сиёсий ташкилотчилар билан ишлаш қандай бораётганлиги ҳақида биронта ҳам масала кўрилмаган. Нега партия бюроси мажлисларида вақти-вақти билан айрим коммунистлар, сиёсий ташкилотчиларнинг ҳисоботини эшитиб, яхши ишлаётганларнинг тажрибасини оммалаштириб, уларга йўл-йўриқлар бериб туриш мумкин эмас.

— Бу бизнинг камчилигимиз, — дейди Достон ака. — бундан буён уни тузатишга ҳаракат қиламиз.

Дарҳақиқат, умумий гапдан амалий ишга ўтиш пайти келди. Колхоз йилдан-йилга ҳосилдорликни ошириб бормоқда. Деҳқонларнинг турмуши фаровонлашиб бораётир. Шундай экан, колхоз партия ташкилоти сиёсий ташкилотчиларга раҳбарликни тубдан яхшилаши уларнинг ташаббуси, маҳорати, куч-ғайратидан қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришда фойдалана билиши керак.

Н. РИХСИЕВ.

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

БИЗНИНГ МУЛОҲАЗАЛАРИМИЗ

Яқинда Тошкент областининг ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Сирдарё областининг колхоз ва совхозларида бўлиб, мусобақадошларнинг ўз зиммаларига олган мажбуриятларини қандай бажараётганликлари билан батафсил танишдилар. Эришилган ютуқларни, йўл қўйилаётган камчиликларни тузатиш юзасидан қимматли маслаҳатлар бердилар.

Маълумки, бу йил Сирдарё областининг пахтакорлари об-ҳавонинг анча қийинчиликларига дуч келдилар. Ёғингарчилик кўп бўлди. Майдонларни қатқалоқ босди. Лекин қийинчиликларни сирдарёликлар мардонавор енгдилар. Улар ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам она-Ватанга 482 минг тонна пахта етиштириб бериш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни бажариш йўлида астойдил ишладилар.

Пахтакорлар ҳалол меҳнат қилиб жуда кўп майдонлардаги ғўзаларни қатқалоқдан сақладилар. Кўчатларни бегона ўтлардан тозаладилар. Кўпгина механизаторлар қатор ораларига ишлов беришда намуна кўрсатмоқдалар. Культивация белгиланган кенгликда ва нормал чуқурликда ўтказилаётир. Озиқлантиришда илғор агротехника қоидаларига қатъий риоя қилинаяпти. Хўжаликларда меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлаш тўғри йўлга қўйилган. Далаларда қилинган ишлар бригада бошлиғи ва агроном томонидан қабул қилиб олинмоқда. Ғўзани сифатли культивация қилган тракторчига қўшимча ҳақ тўланади.

Пахтаорол районидаги «Славянск» совхози меҳнатни янгича ташкил қилишга биринчи бўлиб ўтди. Бу ерда ҳар бир ишчига алоҳида участкалар беркитиб қўйилган. Бу ишчиларнинг ҳосил тақдирига бўлган масъулиятини яна ҳам оширди. Ишчилар ўзларига беркитилган майдонлардаги кўчатларни меҳр билан парвариш қилаяптилар. Шунинг учун ҳам бу хўжаликда ғўзаларнинг ривожи яхши. Биз бу ерда меҳнатни ташкил қилишда олиб борилаётган прогрессив иш методини кўриб қувондик. Бизнинг областимиздаги эътиборга сазовор бўлаётган ишлар Сирдарё областининг хўжаликларида амалга оширилаётганлигидан беҳад хурсанд бўлдик.

Область хўжаликларида ғўзани ёш вақтида эрта муддатларда озиқлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Экинга азот ва фосфор ўғитлари майдаланган гўнгга аралаштирилиб солинмоқда. Бу ғўзанинг яхши ривожланишида катта роль ўйнаётир.

Биз Сирдарёда ажойиб сувчиларни кўрдик. Улар ғўзаларни кеча-кундуз қондириб суғормоқдалар. Етарли ўғитланган ва чуқур эгат олинган далалардаги қаторларда сув жимирлаб оқарди. Рельефи нотекис жойларда ҳам тупроқнинг ювилиб кетмаслиги учун сув қаторларга жилдиратиб қўйилмоқда.

Суғориш даврида меҳнатни ва вақтни тежаш мақсадида ғўзаларни сунъий ёмғир ёғдириш йўли билан суғориш «Пахтаорол» совхозида ва Гулистон районидаги «Партия XXI съезди» колхозида кенг қўлланилмоқда. Мусобақадошларимизнинг бу тажрибаси ибратлидир.

Культивация, ўғитлаш, суғориш ишларини бир-бирига боғлаб олиб бориш, экинни комплекс парвариш қилишда катта роль ўйнайди. Областдаги илғор хўжаликлар ана шундай муҳим тадбирларни ўз вақтида ва сифатли амалга ошираётганликлари учун экин нормал ривожланмоқда ҳар бир гектар ерда белгиланган миқдорда ғўза ўстирилаётир. Ҳозир область далаларида ҳар гектар майдонда ўртача 80—85 минг тупдан кўчат бор. Агар сирдарёлик дўстларимиз кўчатни тўла сақлаб қолиш ва уни авайлаб ўстиришга бундан кейин ҳам алоҳида эътибор берсалар мўлжалдаги ҳосилни бемалол оладилар.

Биз Гулистон районидаги кўпгина илғор хўжаликларда бўлганимизда бу ерда амалга оширилаётган ташаббус ва кишиларнинг меҳнатга бўлган муносабатидан жуда қувондик. Шунинг учун ҳам райондаги пешқадам колхозларда, айниқса, Карл Маркс номли, Калинин номли, Фрунзе номли хўжаликларда ҳозиргача ғўза икки марта комплекс парваришдан чиқарилган. Фрунзе номли колхознинг Д. Қодирқулов бошлиқ бригада аъзолари бу йил гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Азамат пахтакорлар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун дала ишларини юқори сифатли ўтказмоқдалар. Ҳозир бригада ғўзалари ёппасига шоналаб гуллаш даврига кирган.

Биз райондаги «Ўзбекистон» колхозида культивация қандай ўтказилаётганлиги билан алоҳида қизиқдик. Ёш тракторчи Абдуваид Норқулов моҳирлик билан ишлаб ғўзаларни авайлаб парвариш қилмоқда ва бир туп экиннинг ҳам нобуд бўлишига йўл қўймаётир. Культиваторнинг иш органлари эгатни жуда майин қилиб юмшатмоқда ва ғўза бағрига тупроқ ағдариб кетмоқда.

Шунингдек, Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози 2-«Боёвут» совхози, Янгиердаги Мичурин номли, Киров районидаги «Большевик», Пахтаорол районидаги Абай номли колхозларда ва бошқа бир қанча илғор хўжаликларда ғўза парвариши шу куннинг талабига тўла риоя қилинган ҳолда олиб борилаётир.

Бизга Жиззах районидаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг Меҳри Эрматова бошлиқ бригаданинг иши айниқса маъқул бўлди. Бу бригадада асосан ўтган йили мактабларни битирган ёшлар ишлайди. Улар қисқа вақт ичида техникани пухта эгаллаганлар.

Бригадада колхозчилар учун қулай маданий ва маиший шароит тўла яратиб берилган. Чиройли қилиб безатилган дала шийпони ҳақиқий дам олиш жойига айлантирилган. Бу ерда бригада аъзолари ишдан сўнгги соатларини қувноқ ва мазмунли ўтказадилар. Дала шийпонида радио ва телевизор бор. Ёшлар бу йил 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Биз бу бригада далаларида бўлганимизда ғўзаларни кўздан кечириб бригада аъзоларига бундай ҳосилни бемалол оласизлар, чунки ғўзангизнинг кўриниши шундан дарак бериб турибди, дедик. Бундай қувончли фактларни областдаги бошқа кўпгина хўжаликларда ҳам кўриш мумкин.

Дўст ачитиб гапиради, деган нақл бор. Биз мусобақадошларимиз далаларида бўлганимизда уларнинг юбилей йилида қўлга киритаётган кўпгина ютуқлари билан бирга айрим камчиликларини аниқладик ва ўша жойнинг ўзида уни қандай қилиб тузатиш йўлларини дўстона айтиб бердик.

Бу камчиликлар нималардан иборат? Бизнинг фикримизча, баъзи жойларда биринчи суғориш кечиктирилмоқда. Шунингдек, ғўзани ёшлигида, эрта муддатларда озиқлантиришга ҳам айрим жойларда етарли эътибор берилмаётир. Биз уватларда зарпечак тушган ва экинларга ҳам ёйилаётган ерларни кўрдик. Шунингдек, ўт босган далалар ҳам йўқ эмас. Масалан, Сирдарё районидаги «Коммунизм», Пахтаорол районидаги «Ленин йўли» колхозларида ўт босган далалар бор.

Мусобақадош Сирдарё областининг азамат пахтакорлари юбилей йилида катта ишлар қилмоқдалар. Улар социалистик мажбуриятларини бажариш учун барча зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар. Агар улар бундан кейин ҳам дала ишлари суръатини ва сифатини сусайтирмай меҳнат қилсалар она-Ватанга 482 минг тонна «оқ олтин» етиштириб бериш юзасидан олган мажбуриятларини шараф билан бажарадилар. Бунга биз тилакдошмиз.

Э. Т. ШАЙХОВ, — Тошкент область ижроия комитетининг раиси, В. А. ХАН — Оққўрғон районидаги «Заря коммунизма» колхозининг раиси. У. МУҲАМЕДОВ — Янгийўл районидаги Калинин номли колхознинг участка бошлиғи. А. СОИБНАЗАРОВ — Оққўрғон район ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи У. ЙЎЛДОШЕВ — Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг секретари. И. КАНЕБОЛОТСКИЙ — «Узсельхозтехника» Янгийўл район бўлинмасининг бошлиғи. С. СОЛИМУҲАМЕДОВ — Юқори Чирчиқ район ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари. К. МАМЕДОВ — Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозининг раиси. П. КЎШЕРОВ — Бекобод район ижроия комитетининг раиси. Ф. СОКОЛОВ — САИМЭнинг катта илмий ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати. А. УМАРОВ — СоюзНИХИнинг катта илмий ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати. М. ҒОЗИЕВ — «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

„БАРБАРОССА“ ПЛАНИНИНГ БАРБОД БЎЛИШИ

Йигирма олти йил муқаддам, 1941 йилнинг 22 июнида гитлерчилар Германияси СССРга қарши агрессив уруш очди. Совет Иттифоқи халқлари тарихида энг оғир уруш бошланди. 1941 йилнинг 22 июни герман-фашист империясининг ва немис империализмининг жаҳонга ҳукмронлик қилиш, халқларни қириш ва қул қилиш, бутун қитъаларни босиб олиш ва талаш планлари барбод бўлишининг бошланиши ҳам бўлди.

Гитлерчи тўдаларнинг тинч социалистик қурилиш билан машғул бўлган Советлар мамлакатига қарши ҳужуми қўққисдан ва бинобарин, маълум даражада кутилмаган ҳужум бўлди. Албатта, ўша вақтдаги Германия раҳбарлигининг хиёнаткорлигига камдан-кам одам таажжубланарди. Австрияни, Чехословакияни босиб олиш, Польшага ҳужум қилиш учун бир баҳона сифатида фойдаланилган Глейвицдаги иғвогарлик ва бошқа агрессив ҳаракатлардан сўнг фашистлардан ҳар нарсани кутиш мумкин эди.

1939 йил 23 августида Германия СССР билан ҳужум қилмаслик ҳақида шартнома тузар экан, фашист бошлиқлари ўша вақтдаёқ уни қандай қилиб бузиш ҳақида ўйлай бошладилар. Кейинчалик ҳам улар шу йўлда ҳаракат қилдилар. 1940 йил 18 декабрида Гитлер Совет Иттифоқига ҳужум қилиш ҳақидаги 21-сон директивага («Барбаросса» плани) имзо чекди. Эртаси куни эса совет элчисини қабул қилиб, СССРга содиқлик ҳақида уни ишонтирди. Ҳужум қилиш куни — якшанба ҳам бекорга танланмаган эди: совет кишилари меҳнат ҳафтасидан сўнг дам олишади, уларни ғафлатда қолдириб, кўпроқ қириш ва яксон қилиш мумкин бўлади.

Бу биргина ақлдан озган фюрернинг «геростратча шуҳрат» кетидан қувиши эмасди. Бу инсониятга қарши ҳам моддий, ҳам ғоявий жиҳатдан пухта тайёрланган сиёсий ва ҳарбий жиноят эди.

Бутун бир кўпмиллатли мамлакатни яксон қилиш, славян халқларини қириш мўлжалланган эди. Социалистик тузумни ва Улуғ Октябрь социалистик революцияси қўлга киритган ҳамма ютуқларни барбод қилишни Гитлер рур монополиялари ва прусс помешчиклари заказ билан, Япониядан Калифорниягача, Шотланд оролларидан Кейптаунгача бўлган ҳамма жойдаги эксплуататорлар заказ билан планлаштирган эди.

Ҳозир Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги арафасида совет кишилари душман қиличи нимага қаратилганлиги ва Коммунистик партия раҳбарлигида фашист Германиясини тор-мор келтирган совет халқи бутун инсоният олдида қандай жасорат кўрсатганлигини, айниқса, чуқур тушуниб ҳис қилмоқдалар.

Гитлер ва унинг яқинлари Шарққа юриш планини ишлаб чиқаётган вақтда ўзларига жуда ишонган эдилар. «Англия билан уруш тамом бўлгунга қадар Совет Россиясини яшин тезлигидаги ҳарбий операция билан енгиш лозим»,—деб ёзилган эди «Барбаросса» планида. Шу йилнинг май ойида у мақтаниб: «Мен Москвага юриш бошлаганимда, шаҳарни қиш бошлангунча қўлга киритиш учун барвақтроқ ҳужумга ўтаман»,— деган эди. Гитлер кампаниянинг мақсади Совет Иттифоқини қитъа давлати, социалистик давлат сифатида батамом яксон қилишдан иборат, деб ўз генералларига тушунтирган эди.

Бироқ иш бу билан тугамасди. Бундан кейин бошқа мамлакатларни босиб олиб, бутун дунёни қўлга киритиш мўлжалланган эди. Яқинда Германия Демократик Республикаси тарихчилари фашист вермахти ҳужжатларини топиб олдилар. Бу ҳужжатлардан шуни кўриш мумкинки, Гитлер ва унинг қўл остидагилар Совет Иттифоқини босиб олгандан сўнг Осиёни, Араб Шарқини оккупация қилишни ва «Марказий Африкада буткул немис колониал империяси»ни вужудга келтиришни мўлжаллаган эдилар.

Австрия ва Чехословакияни босиб олишда, Польша ва Францияга қарши урушда вермахт қозонган муваффақиятлар фашистларни сархуш қилиб қўйди. Улар оз талафот кўриб, кўп жойларни қўлга киритдилар. Буюк Британия гарчи ғолибга таслим бўлишдан қатъий воз кечган бўлса ҳам 1940 йилда душманга қарши сезиларли зарба беришга қодир бўлиш уёқда турсин, ҳатто денгиздаги урушдаёқ мағлубиятга учради. Гитлерчилар Германияси СССРга ҳужум бошлаш вақтида ўз қудратининг чўққисида эди. Унинг ихтиёрида бўлган иқтисодий куч Совет Иттифоқиникидан ортиқ эди. Жумладан, Германиянинг йиллик ўртача ишлаб чиқариш қудрати 1941—44 йилларда қуйидагича бўлган: пўлат — 32 миллион тонна, кўмир — 390—460 миллион тонна, электрэнергияси — 83 миллиард киловатт-соат, нефть —15 миллион тонна. СССРда эса йилига 11 миллион тонна пўлат, 100 миллион тонна кўмир, 36 миллиард киловатт-соат электр энергияси, 22 миллион тонна нефть ишлаб чиқарилган.

Албатта, фашистлар Совет Иттифоқи ва унинг армияси тимсолида кучли рақибга дуч келишларини, Шарқдаги уруш ўзининг миқёси ва кучи жиҳатидан Ғарбдагига қараганда бирмунча мураккаб ва оғирроқ бўлишини тушунган эдилар. Лекин бизнинг кучларимизга улар эски прусс ўлчови билан баҳо берган эдилар. Дивизия ва полкларни, танк ва самолётлар сонини пухта ҳисоблаб чиққан эдилар-у, лекин социалистик давлат армиясининг Ғарб мамлакатлари қуролли кучларидан туб фарқларини кўрмаган эдилар. Пўлат ва чўяннинг миқдорини ҳисоблаб чиққан эдилар-у, СССРдаги ижтимоий мулкка асосланган планли социалистик экономиканинг афзалликларини тушуна олмас эдилар. Ишлаб чиқариш воситаларининг хўжайинлари бўлган меҳнаткашларнинг улкан меҳнат ғайрати каби катта кучнинг моҳиятига тушуна олмас эдилар. Совет саноати металл ва электр энергиясини уч баравар, кўмирни тўрт баравар кам ишлаб чиқарса ҳам фашист Германиясига нисбатан қарийб 2 баравар кўп жанговар техника ярата олишини олдиндан кўра билмаган эдилар.

1941 йилнинг июнига келиб Германия ўз қуролли кучлари сонини 8,5 миллион кишига етказди. Уларнинг тўртдан уч қисми Совет Иттифоқига зарба бериш учун ташланди. Босқинчилар армияси сателлитлар қўшинлари билан бирга 190 та тўла составдаги дивизияни, қарийб 5 минг самолётни, 2800 га яқин танк, 48 минг тўп ва миномётларни ташкил қиларди. Фронт орқасидаги складларда заводлардан келиб турган жуда кўп жанговар техника тўпланаётган эди. (1940 ва 1941 йилларда Германияда 21 мингдан ортиқ самолёт ва 7400 танк ишлаб чиқарилган). Шундай қилиб душман чегара округларидаги совет қўшинларига нисбатан устунликка эга бўлишга муваффақ бўлди. Бу устунлик айниқса марказий йўналишда катта эди.

Шуни ҳам ҳисобга олиш керакки, немис-фашист армияси аввалданоқ сафарбар ҳолатда эди, қарийб икки йиллик уруш тажрибаси ҳамда қуруқликдаги қўшинларнинг авиация билан биргалашиб ҳаракат қилиши тажрибасини эгаллаган эди.

Совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари хиёнаткорона зарбани қаҳрамонона кутиб олди. Янги чегарада ҳимояни ташкил қилиш тугалланмаганлиги сабабли Қизил Армия қўшинлари кўпинча тўғри келиб тушган жойидан сафланиб, шу заҳоти жангга кирар эди. Душман биринчи эшелон қўшинларимизга катта талафотлар етказди. Унинг танк колонналари дастлабки ўн кун ичида совет территориясининг анча ичкарисига ёриб кирди. Унинг самолётлари Украина, Белоруссия, Болтиқ Бўйи шаҳарларига бомба ташлади. Бироқ урушнинг бошидаги муваффақиятсизлик Совет қўшинларининг жанговар руҳини туширмади, совет Олий Бош Қўмондонлигининг стратегик планларини буза олмади. Коммунистик партия ва СССР ҳукумати фронтни стабеллаштириш учун шошилинч чоралар кўрдилар ва катта резервларни ишга солдилар. Кейинчалик Улуғ Ватан урушининг бориши ва якунини белгилаб берган социалистик ижтимоий ва давлат тузумининг катта кучлари ҳаракатга келди.

Немис-фашист раҳбарлигига урушнинг дастлабки ҳафталарида орзулари тўла рўёбга чиқаётгандек бўлиб туюлди. 4 июлда Гитлер, Совет Иттифоқи ҳозироқ урушни деярлик ютқазди, деб айтди. Аммо кейинги воқеалар уни бундай каромат қилишдан тийилишга мажбур қилди. Ельна яқинида, Тихвин яқинида ва Ростовда совет қўшинлари қарши зарбалар бердилар, гитлерчиларнинг Севастополни йўл-йўлакай босиб олишга уриниши ҳам, сўнгра Москвага қилинган ҳужум ҳам барбод бўлди ва ниҳоят Совет Армиясининг 1941—1942 йиллар қишидаги қудратли қарши ҳужуми бошланди.

СССРга қарши уруш Европанинг капиталистик мамлакатлари бўйлаб қилинган қувноқ юришга ўхшамасди. Шарқий кампаниянинг дастлабки 60 куни ичида фашист армияси бошқа ҳамма фронтларда бунгача бўлган 660 кун ичида йўқотган солдатлари сонига тенг талафот кўрди. Урушнинг биринчи йили ичида эса гитлерчи вермахт, унинг қўмондонлиги маълумотларига кўра, қарийб икки миллион солдат ва офицерларидан жудо бўлди.

Бу хиёнаткорлик учун биринчи қасос эди. Тўла қасос олиш вақти кейинроқ, Совет Армияси душманни зўр куч билан Сталинград остида тўхтатиб қолганда, қуршовга олиб унинг икки армиясини яксон қилганда ҳамда стратегик ташаббусни узил-кесил ўз қўлига олганда келди. Қадрдон ерни босқинчилардан тозалаб Совет қўшинлари душманни Ғарбга қува бошлаганда ва унинг ўнлаб дивизияларини қира бошлаганда, ниҳоят гитлерчилар рейхининг ҳарбий машинаси батамом тор-мор қилиниб, фашист давлати яксон қилинганда ва Берлин устида совет Ғалаба байроғи порлаганда тўла қасос олиш вақти келди.

Фашист қўшинлари устидан қозонилган ғалаба мағлуб бўлган гитлерчи генераллар айтганидек, Совет Армиясининг сон жиҳатдан катта устунлиги билан эмас, балки совет командирлари ва ҳарбий бошлиқларининг юксак ҳарбий маҳорати ҳамда солдат ва офицерларнинг қатъий иродаси билан қўлга киритилди. Шуни айтиш кифояки, Москва остонасидаги қарши ҳужум бошланган вақтга келиб фашист қўшинларининг умумий сони совет-герман фронтида ҳаракатдаги Совет Армиясининг составидан бир миллион киши кўп эди. Сталинград жанги бошланган вақтда кучлар тенг эди. Урушнинг учинчи йилига келибгина совет қўшинлари гитлерчилар армиясидан 1,2 миллион киши кўп бўлди.

СССРнинг гитлерчиларга қарши коалициядаги собиқ иттифоқчилари бўлган АҚШ, Англия, Франция ва бошқа давлатларнинг душман устидан қозонилган ғалабага қўшган ҳиссаларини совет кишилари муносиб баҳолайдилар, лекин иккинчи жаҳон урушидаги асосий фронт совет-герман фронти бўлди.

Жаҳонга ҳукмрон бўлишга даъвогарлик қилган фашистларни тарих шармисор қилди. Фашистлар совет кишисининг характерини тушуна олмасдилар. Ҳа, совет кишиси ҳаёт, меҳнат қувончи билан тўлиб-тошган, у қувнай билади. У ўз келажагига ишонади. Ундаги битма-туганмас оптимизм ана шундан келиб чиқади. Совет халқи урушнинг дастлабки давридаги муваффақиятсизликлардан мусибат чекди, лекин умидсизланшимади. Душманга мудофаада ҳам, ҳужум вақтида ҳам, ўз ерида ҳам, унинг уясида ҳам зарба берди.

Ҳар бир совет кишиси, у хоҳ солдат ёки маршал бўлсин, министр ёки оддий ишчи, фронтчи-жангчи ёки фронт орқасидаги меҳнаткаш бўлсин барибир фашизм билан урушда у ўз Ватани озодлиги ва мустақиллигини, халқнинг буюк социал ғалабаларини ҳимоя қилаётганлигини яхши ҳис қиларди. Бу эса босқинчилар билан жанг майдонларида жангчиларимизнинг оташин ватанпарварлиги, пўлат иродаси ва оммавий қаҳрамонлигининг битмас-туганмас манбаи бўлиб қолди.

СССРга ва социалистик мамлакатларга қарши янги уруш планларини тузаётганлар тарих сабоқларини эслаб қўйсинлар. 1941 йилдан буён кўп вақт ўтди. Совет халқи ўз Ватанини ҳимоя қилиш учун ҳозирги замон қудратли қуролларини яратди. Совет давлати ва социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатларга нисбатан ҳар қандай ҳарбий жиноят қилувчилар ҳозир янада шарманда бўладилар.

Полковник Петр ДЕРЕВЯНКО,
«Советское военное обозрение» журналининг бош редактори, тарих фанлари кандидати.
(АПН).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ● ОДАМЛАР ● ВОҚЕАЛАР

Англияда ёмғир тез-тез ёғиб туради. Кутилмаганда жала қуйиши мумкин. Манчестрлик аёл сув ўтказмайдиган плашчини намойиш қилиш учун кўчага чиққан эди. Қанча кутмасин ёмғир ёғмади. Бу ҳам табиатнинг қилиғида. Ниҳоятда бир челак сув билан қаноатланишга тўғри келди.

Пресс Ассошиэйшн ТАСС фотоси.

Халқаро ҳуқуқ нормаларини поймол қилиб

ҚОҲИРА, 17 июнь. (ТАСС мухбири **А. Кислов** хабар беради:

Халқаро Қизил крест самолёти жароҳатланган мисрлик солдатларнинг яна бир группасини кеча Синай оролидан Қоҳира госпиталларига олиб келди. Фақат кейинги кунларнинг ўзидагина жаҳон жамоатчилигининг тазйиқи остида Исроил маъмурлари халқаро Қизил крест самолётлари ва вертолётларининг қум чўлларида ҳалок бўлаётган мисрлик солдатларни қидириб топиш ва қутқаришга рухсат беришга мажбур бўлди.

Халқаро Қизил крест жазирама қум чўлида муқаррар ўлимдан қутқариб қолган мисрлик ярадорлар, шунингдек Исроил қўшинлари қуршовида қолиб, ёки улар қўлига асир тушиб, кейин қочиб кетишга ва Сувайш канали орқали Мисрга ўтиб олишга муваффақ бўлган кишилар даҳшатли нарсаларни ҳикоя қилиб бермоқдалар. Жанглар вақтида Исроил армияси халқаро ҳуқуқнинг ҳеч қандай нормалари билан ҳисоблашмаган. Ҳарбий аҳамияти бўлмаган маҳаллалардаги одамларнинг уйлари, госпиталлар шиддатли ўққа тутила берган.

Ярадорларга ҳеч қандай медицина ёрдами кўрсатмаганлар ва уларни чўлда ўлаверсинлар, деб ташлаб кетаверганлар. Асирларни қип яланғоч қилиб ечинтириб, соатларини, узукларини ва бошқа шахсий буюмларини тортиб олганлар, сўнгра уларни чўлдан ўтиб, Сувайш каналига ўзларингиз бораверинглар, деб сувсиз ва овқатсиз қўйиб юбора берганлар. Уларнинг кўплари сув ичиш мумкин бўлган жойга етиб жон сақлаб қолмоқ учун чўлда юз километр ва ундан ҳам кўпроқ йўл босишга мажбур бўлганлар.

Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг дадил ҳужуми

ХАНОЙ. Вьетнам информация агентлиги Озодлик агентлигининг маълумотига асосланиб, қуйидагича хабар беради: Жанубий Вьетнам Озодлик армиясининг жангчилари 28 майда Гуэ шаҳрида жуда катта ҳужумни амалга оширган эдилар. Тунда шаҳар марказида ва унинг атрофларида партизанлар қўйган миналар портлади. Америка солдатлари ва қўғирчоқ ҳукумат қўшинлари жойлашган уйлар ва казармалар портлатилди. Улар хоналардан кўчага қочиб чиқаётганда партизанлар уларни йирик калибрли пулеметлардан ўққа тутдилар. Тунги жанг бир неча районларига ёйилди. Озодлик армияси жангчиларининг тўсатдан қилган бу ҳужуми натижасида душман солдат ва офицерларидан 800 дан кўпроқ киши ўлдирилди ва ярадор қилинди.

ИРҚЧИЛАР ЗИНДОНЛАРИДА

ЛОНДОН. Африканинг минглаб прогрессив арбоблари Жанубий Африка турмаларида азоб чекмоқдалар. Ирқчилар томонидан турмага ташланган бу кишилар орасида «халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти лауреати Абрахам Фишер бор. У «қўпорувчилик фаолияти»да айбланмоқда. Турма назоратчилари халққа зид апартеид сиёсатига қарши мард курашчи Фишернинг руҳини туширишга уриниб, уни ҳақоратламоқдалар ва камситмоқдалар, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Жанубий Африка турмаларидаги аҳволни текшириш билан шуғулланувчи комитетга тақдим қилинган ҳужжатларда ана шу ҳақда гапирилади.

Африка миллий конгресс партиясининг раҳбари Ливингстон Мрветлянинг айтишига кўра, Жанубий Африка Республикасида «жўнатиш лагерлари» деб аталувчи лагерлар вужудга келтирилган. Ана шу лагерларда Жанубий Африка Республикаси ҳукумати «керакcиз элементлар» деб асоссиз эълон қилган ва мажбурий меҳнатга ҳукм этилган африкаликлар сақланмоқда.

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Хитойдаги «маданий революция»нинг ҳозирги босқичида Хитой Халқ Республикаси раиси Лю Шао-Ци қаттиқ танқид қилинаётганлиги билан бир қаторда Мао Цзэ-Дуннинг жойлардаги мухолифларига қарши туҳмат кампанияси авж олдирилмоқда.

Хитой Коммунистик партиясининг Гуйчжоу вилоят ҳарбий округидаги партия комитети йўл-йўриқ эълон қилиб, Хитой Компартияси Марказий Комитети Ғарби-Жанубий бюросининг собиқ биринчи секретари Ли Цзин-Цюанни ва Хитой Компартияси Гуйчжоу вилоят комитетининг собиқ биринчи секретари Цзя Ци-Юнни танқид қилиш кераклигини буюрди. Гуйчжоу вилояти Мао Цзэ-Дун группаси тарафдорлари партия ва халқ комитетларини тугатиб, уларнинг ўрнига «революцион комитет» деб аталган комитетлар тузган вилоятларнинг бири бўлган эди. Вилоятдаги бутун ижроия ҳокимият мана шу «революцион комитет» қўлига ўтган эди.

Цинхай вилоятида маҳаллий матбуот Хитой Компартияси Цинхай вилоят комитетининг иккинчи секретари ва вилоят халқ комитетининг раиси Ван Чжаони койиб танқид қилмоқда. «Цинхай Жибао» газетасининг ёзишига қараганда, Ван Чжао «Раис Маонинг ўзи бошлаб юборган ва раҳбарлик қилаётган буюк пролетар халқ революциясига қутириб қарши чиққан», «Буюк пролетар маданий революциясининг гуриллаган оловини ўчиришга» уринган.

Мамлакатнинг бир қанча районларида биринчи ўрим-йиғим пайти бошланди. Ҳосилни қандай қилиб ўриб-йиғиб олиш ва давлатнинг харид планларини қандай бажариш Хитой раҳбарлари олдида жиддий масала бўлиб турибди. «Маданий революция» бу кампанияга ўз таъсирини ўтказмоқда. Маҳаллий матбуотнинг ёзишига қараганда, бир қанча районларда илгариги раҳбарларни қўллаб-қувватлаётган деҳқонлар (матбуот уларни «ҳақиқий аҳволни тушунмаётган кишилар» деб атамоқда) «шаҳарларга кетиб қолмоқдалар ва куч қўлланилаётган курашда қатнашмоқдалар». «Дачжун жибао» газетасининг ёзишига қараганда, Шаньдун вилоятида деҳқонлар» революцион студентларга ва революцион оммага, яъни хунвэйбин ва цзаофанларга ҳужум қилмоқдалар».

Расмий матбуотнинг ёзишига қараганда, бошқа вилоятларда ҳам шундай ҳоллар содир бўлмоқда. Яқинда «Чжэ Цзян жибао» газетаси Чжцзян вилояти бирлашган революцион исёнкорлар бош қўмондонлигининг «шошилинч йўл-йўриғини» эълон қилди. Унда «маданий революция» мухолифлари ҳақиқий аҳволни тушунмаётган деҳқонларни шаҳарларга бориб, у ерда куч ишлатилаётган курашда қатнашишга даъват қилаётирлар, деб айбланмоқда.

Йўл-йўриқда айтиладики, шу йил январь ойида бўлгани каби вилоятда «ҳозир контрреволюцион экономизм тўлқини яна кўтарилди» («Маданий революция» ташкилотчилари меҳнаткашларнинг меҳнат шароитини яхшилаш, турмуш даражасини ошириш тўғрисидаги қатъий талабларини «экономизм» деб атамоқдалар). «Камбағаллар ва ўрта деҳқонларнинг қуйи табақалари, дейилади мазкур йўл-йўриқда, албатта кўзларини очишлари, экономизмга жавоб зарбаси беришлари лозим».

Шанхай районидаги мураккаб вазият ҳанузгача давом этмоқда. Шанхайдаги «Вэньхуэй бао» газетасининг 6 июндаги сонида босилган хабарда айтилишича Цинлу ва Наньхуэй уездларида Мао Цзэ-Дун тарафдорлари билан мухолифлари ўртасида тўқнашувлар бўлган. (ТАСС, 17 июнь).

Бахтиёр чеҳраларида чексиз қувонч акс этиб турган бу шўх-шодон қизлар Тошкентдаги трикотаж фабрикасида меҳнат қилишади. Ишда илғор ва бир-бирлари билан жуда аҳил дугоналар ўз бўш вақтларини соя-салқин хиёбонларда мазмунли дам олиш билан ўтказадилар. Суратда (чапдан) Ш. Саидкаримова, М. Қаюмова, М. Олимжонова, Г. Мадалиева ва З. Пўлатовалар дам олиш пайтида.

А. Тўраев фотоси.

ЭНГ КАТТА АПТЕКА

Шу кунларда Тошкентнинг қайси бурчагига борманг қурилиш ишлари авжида. Мамлакатимизнинг бутун шаҳарларидан келган бинокорлар янги-янги турар-жой биноларини фойдаланишга топширяптилар.

Мана, Марказий универмагнинг орқа томонида жуда кўплаб кранлар тинмай ишлаб турибди. Украиналик дўстлар осмонўпар турар-жой биноларини тиклаётирлар.

Бу олиҳиммат қурувчилар бўлажак бинолар ёнига туташ — шаҳарда энг катта бир қаватли аптека қуришни ҳам ўз зиммаларига олдилар. Бинонинг лойиҳасини ўзлари тузишиб, ўзлари тақдим этишди. Аптекада юздан ортиқ фармацевтлар хизмат қилишади. Унда олтитадан ортиқ бўлим бўлиб, 80 процент дорини олдиндан тайёрлаб қўйиш имкониятлари бўлади. Справкалар бюроси ишлаб туради. Телефон орқали дори-дармонларни заказ қилиш ҳам мумкин. Уни тайёрлаб уйингизга элтиб беришлари ҳам ташкил этилади.

Украиналик дўстларимиз бинони қуриб бериш билан бирга аптекадаги барча асбоб-ускуналарни ҳам ўзлари келтиришга қарор қилишди.

ИККИ ЮЗ МИНГ ШИША МИНЕРАЛ СУВ

Ҳар йили ёзнинг жазирама иссиғида Тошкент минерал сувини истеъмол қилувчилар кўпаяди. Лекин завод ишчилари сувни кўпайтириш учун барча имкониятларини ишга солсалар ҳам уни етарлича истеъмолчиларга етказиб беролмас эди.

Яқинда бу ерга Чехословакиядан махсус автомат линияси келтирилди. Уни завод ишчилари ишга туширишди. Бу автомат линия минерал сувларни ўзи шишага солиб, махсус винтеллар асосида ўзи бекитиб, конвейер усулида узатади. Ҳозир шундай автоматлардан заводда тўрттаси ишга туширилди. Бешинчи линия эса ишга тушиш арафасида. Ҳар бир соатда бу автоматик линиялар минглаб бутилка сувларини тайёрлаб беради. Шу кунларда 150 минг шиша минерал сув шаҳарликларга етказиб берилаётир. Яқин кунларда бешинчи линия ишга туширилгач истеъмолчиларга ҳар куни 200 минг шиша минерал суви етказиб бериш имкониятига эга бўлинади.

ҚУВОНЧЛИ УЧРАШУВ

Тошкент тўқимачилик институтида тўй, шодиёна. Байрамлардагидек безатилган коридорларда гавжумлик. Барча шодррам, ҳар ер-ҳар ерда тўда либ гурунглашаётган улуғ фат кишилар орасида студентлар ҳам бор. Уларнинг ҳбатига қулоқ солсангиз, ёшк, студентлик йилларини хорлаб, севимли ўқитувчилари- эслаётганлигининг гувоҳи ласиз.

Улар жонажон институтларинг 35 йиллик тўйи танталарига қатнашиш учун Ватамизнинг турли жойларидан пишган.

— Инсон ҳаётининг энг тот-, энг беғубор ширин дамлари дентлик йиллари экан, — йди институтнинг биринчи биувчиларидан Маҳбуба Мумедова. — Бу даврни эслам, негадир хотирлаб қувонан, энтикаман, роҳатланаман, ёл дарёсига чўмаман. Биз м 30 йил илгари шу аудитояларда билимга чанқоқлик лан лекциялар тинглаганмиз, дрдон остонани босиб аудиторияларга ошиққанмиз, лабораторияларда кун бўйи машғулотлар ўтказганмиз. Мана ҳозирги кунда биримиз олим, биримиз ишлаб чиқариш новатори. Қисқаси, ҳаммамиз ҳам институтимиз берган йўлланма билан ҳаётда ўз ўрнимизни топдик.

Чалинган қўнғироқдан олағовур тинди. Қўнғироқ уларни лекцияга эмас, тантанага чорлаётган эди.

Тантанали йиғилишни институт ректори академик М. Ҳожиева очди. У олий ўқув юртининг 35 йиллик фаолияти ҳақида гапириб берди.

Толали материалларни қайта ишлаш технологияси кафедрасининг мудири доцент Г. Л. Иофе институтни ташкил этилиш тарихи ва бунда жонбозлик кўрсатган ўқитувчилар ҳақида тўхталди.

Собиқ студентларга сўз берилади. Тошкент тўқимачилик комбинатида, Ашхобод тикувчилик фабрикасида, Когон пахта тозалаш заводида, Олмаота, Барнаул ип газламалар ишлаб чиқариш комбинатларида фаол меҳнат қилаётган институтнинг собиқ студентлари дўстларининг қалб саломини кеча қатнашчиларига етказишди.

Учрашув қатнашчилари институтда икки кун бўлиб, кафедраларда студентлар билан суҳбатлар ўтказишди. Олий ўқув юртининг янги қурилаётган корпуслари билан танишди.

Г. ФАЙЗИЕВА.

АҲОЛИГА—САБЗАВОТ

Пойтахтимиздаги «Октябрь» массивига жойлашган «Ташплодоовошчторг»га қарашли 2-дўконга қачон кирманг албатта янги узилган помидор, бодринг, олча, гилос ва бошқа меваларга кўзингиз тушади. Шунингдек, бу ердан истаган вақтингизда картошка, сабзи, пиёзни харид қилишингиз мумкин. Магазин мудири Фозил Каримхўжаев ахолининг узоғини яқин қилиш, вақтини тежаш мақсадида елиб югуради. Шунинг учун ҳам ойлик, квартал планлар муттасил 120—130 процент бажариб келинмоқда.

Мазкур магазинга қарашли гўшт дўкони ҳам аҳолига намунали хизмат кўрсатаётир.

Сотувчи О. Қодиров, А. Тўхтаматовларнинг хушмуомалалиги, аҳолининг райига қараб иш олиб боришлари туфайли магазин яқинда «Ташплодоовошчторг»нинг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди.

Я. САЛИМОВ.

РАССОМ КЎРГАЗМАСИ

Тошкент политехника институти биносида, Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Давлат мукофоти лауреати, профессор Чингиз Ахмаровнинг ижодий кўргазмаси очилди. Кўргазмада машҳур рассомнинг кейинги йилларда яратган монументаль тасвирий санъатга доир асарлари, китобларга ишланган безаклари ва кинофильмлар учун яратган либос андозалари ҳамда эскизлари намойиш қилинмоқда.

Давлат мукофоти лауреати Чингиз Ахмаровнинг асосий соҳаси монументаль тасвирий санъат бўлибгина қолмай, рассом тасвирий санъатнинг бошқа жанрларида ҳам муваффақиятли ижод қилиб келмоқда. Унинг яратган портретларига томошабин узоқ вақтгача маҳлиё бўлишга ва ундан юксак бадиий завқ олишга муяссар бўлмоқда. Кўргазмада намойиш қилинган Нодиранинг портретида шоиранинг ўчмас сиймоси гавдалантирилган. Асар ҳали тугалланмаган бўлса ҳам, икки вариантли эскизларда рассом мўйқалами билан маълум даражада шоирона тарзда акс эттирилган. Чингиз Ахмаров ўзининг ниҳоятда нозик, сержилва буёқлар воситасида ишлаган портретлари билан Ўзбекистон тасвирий санъатида алоҳида кўзга ташланувчи лирик рассомдир.

Кўргазмада шунингдек рассомнинг машҳур шоир Алишер Навоий лирикаларига бағишлаб ишлаган асарлари ҳам қўйилган.

Булардан ташқари рассом кўргазмасида, яқин кунларда — Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейи арафасида экранга чиқариладиган кинорежиссёр Комил Ёрматов томонидан «Ўзбекфильм» киностудиясида яратилган «Икки дил достони» бадиий фильмига ишлаган либосларининг андозалари қўйилган. Чингиз Ахмаров бу фильмга мос равишда либослар ишлаб бериш учун, Шарқ мамлакатларига сафарга чиққан эди. Рассом бу сафари давомида фильм учун материал тўплаш билан бир пайтда, бир қанча этюд ва эскизлар ишлаб қайтди. Бу эскизлар ҳам кўргазмадан ўрин олган бўлиб томошабинларнинг диққатига сазовор бўлди.

Рассомнинг энг кейинги ишларидан ҳисобланган Шарқшунослик институтининг янги биноси учун яратаётган монументаль тасвирий безакларининг эскизлари айниқса кўргазма залининг кўрки бўлиб турибди. Рассом бу ишлар устида узоқ ижодий изланишлар қилиб, эскизларнинг айрим вариантларини ниҳоясига етказди...

Ж. САБУРОВ.

ЖОНАЖОН МАМЛАКАТИМИЗДА

ЛОЙИҲАДАГИ МАРРАГА ЭРИШИЛДИ

Днепропетровск областидаги рушевка марганец конининг олинчи шахтаси лойиҳадаги қувватга бир йил илгари эришди. Ҳар уни корхона забойларидан лойиҳадаги нормага қараганда 120—50 тонна кўп руда қазиб чиқарилмоқда. Марганецнинг қарийб 0 процентини механизмлар ёрдамида қазиб олинмоқда.

Юбилей йилида илғор шахта жаубдаги заводларга пландан ташари металлургия хом ашёси орилган икки эшелон жўнатди. Ҳар бир тонна марганец топшириқда кўзда тутилганидан 18 тийин арзонга тушди.

ЎН УЧИНЧИ ҚАТЛАМ ХАЗИНАСИ

Озарбайжонда кура бўйи паст екислигида пармаланган 53-қудуқнинг ўн учинчи қатлами ўз хазинасини очди. Разведкачилар шу вақтгача бу районда маҳсулдор қатлам деб аталувчи қуйи «қаватлар»ни пармалашга муваффақ бўлмаган эдилар. Энг янги техника ёрдамида ўн учинчи қатлам очилди. Қудуқ бир суткада 60 тонна аъло даражали нефть берди.

ЯНГИ СУНЪИЙ ДЕНГИЗ

Капчағай гидроузели қурувчилари Балхаш бўйи жанубида барпо этаётган тўғондан нарироқда сунъий денгиз бўлади. Бу сув омбори Или дарёсидан 28 миллиард кубметр сувни қабул қилиб олади.

15 июнда келгуси Новоилийск шаҳрининг биринчи квартали қурилиб бўлди. Қумлоқ дашт чеккасида барпо этиладиган бу денгиз бўйидаги шаҳар Олмаотанинг йўлдош шаҳри бўлади.

ТРАНЗИСТОРЛИ ТЕЛЕВИЗОРЛАР

Львовнинг машҳур «Огонёк» телевизорлари оиласи лампали ва лампасиз ярим ўтказгичли приёмниклар билан бойиди. Улардан биринчиси бўлган «ЛППТ-47» приёмниги кўплаб ишлаб чиқарила бошланди. «ППТ-47» телевизори эса келгуси йилдан бошлаб ишлаб чиқарила бошланади. Антенна телевизорнинг ўзига жойлаштирилган бўлиб, электр энергияни икки баравар кам талаб қилади ва ўзидан олдинги телевизорларга нисбатан 6—7 килограмм енгилдир.

МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ

БУРЧ ВА САДОҚАТ

Бу воқеанинг содир бўлганига бир неча йил ўтди. Қиш кунларининг бирида, Челябинский областидан шаҳар жамоат тартибини сақлаш, жиноят-қидирув бўлимига, Балашов исмли қотил қочганлиги, ҳозирда эса Тошкентда турганлиги ҳақида хабар келиб қолди. Хўш, бу номаълум қотилни қаердан қидириш керак-у, уни қандай қилиб қўлга тушириш мумкин. Қизиқ, у Тошкентда кимнинг уйида паноҳ топдикин? Бу жумбоқ жиноят-қидирув бўлимининг оператив ходимлари, шу жумладан оператив ходим Комилжон Алиевга ҳам тунлари уйқу бермади. Бўлим ходимлари шубҳали кўринган адресларга бир неча бор бориб келишди. Лекин қидирилган шахсдан дарак топилмади. Бир куни бўлим бошлиғи Комилжонни кабинетига чақириб, шундай дейди:

— Комилжон бу қотилни изидан ўзинг тушмасанг бўлмайди. Сен шу бугуноқ вақтни ўтказмай Рисовая кўчасидаги 2-уйдан хабар ол. Акс ҳолда бу қотил бизга панд бериб қўйиши мумкин.

Комилжон бошлиқдан топшириқни олгач, чиқиб ишни бошлашга рухсат сўраш учун оғиз жуфтлаб турган ҳам эди, бошлиқ унга, — бир-икки оператив ва дружина ходимларидан ёнида олиб боришни уқдиради. Комилжон шу куни кечки пайт мотоциклда тўрт ходим билан Рисовая кўчасидаги 2-уй томон йўл олади. Уйга чамаси 300 метрча қолганида Комилжон мотоциклни тўхтатишни буюрдида, сакраб пастга тушади. У: сизлар шу ерда кўз-қулоқ бўлиб турinglар. Мен уйдан хабар олиб чиқаман. Борди-ю, «ов»имиз ўнгидан келиб, қотил уйда бўлса, сигналимдан бахабар бўлиб турinglар. — деди-да ичкарига қияроқ эшикни очиб, ўзини ҳовлига урди. Ҳовлида конток тепишиб юрган икки нафар ёш бола Комилжонни кўриши билан югурганича уйга кириб кетишди. Ёш гўдакларнинг бу сирли ҳаракатлари Комилжонга «сен қидирган «ов» шу уйда, тезроқ ҳаракат қилмасанг қўлдан чиқариб юборишинг ҳеч гап эмас» дегандек туюлди. Комилжон болаларни ортида қолдириб уйга гўё ҳеч нарса бўлмагандек оҳиста босиб кирди. Уйда 15 нафарча хотинлар доира қуриб, ўтиришарди. Улар орасида бир ёш йигит ҳам бор эди.

— Сизга ким керак? — бу савол Комилжоннинг назарида икки қулоғи тагида эшитилгандай бўлди.

— Менга Балошов исмли киши керак эди, эшитишимизча шу уйда яшар эмиш.

— Кечирасиз, бу ерда ундай одам яшамайди, — бу жавобни Комилжоннинг орқасидаги эшик панасида турган киши беради. Қўлида болта тутган Балашов қочиб қутилишга кўзи етмагач, бошқача ҳийла ишлатмоқчи бўлади. У аввалига болта билан Комилжонни қўрқитади. Йўқ, Комилжон бир дақиқа бўлса ҳам ўзини йўқотмади, тетик тутди. Бу дўқ-пўписалар кор қилмагач, қотил уни пул билан, қиммат-баҳо буюмлар билан сотиб олмоқчи бўлди. Комилжон қотилнинг бу найрангларига учмади. У ҳамкасблари ёрдами билан қотилни бошқармага олиб келди. Кўп ўтмай бу қотил жиноят содир қилган жойга, «совға» қилиб жўнатилди.

Сиз эшитган бу воқеа шаҳар жамоат тартибини сақлаш жиноят қидирув бўлимининг оператив ходими Комилжон Алиевнинг аҳоли тинчлиги, осойишта, фаровон ҳаёт кечириши, коммунизм қурилиши йўлида тинч ижодий меҳнат билан шуғулланишини таъминлашда кечани-кеча, кундузни-кундуз демай қилаётган меҳнат фаолиятидан бир шингилигина холос. Ҳа, шундай. Ҳамшаҳар дўстларимнинг тинчлиги менинг тинчлигим, улар ҳаловати, осойишталиги менинг осойишталигим, улар ижодий меҳнатининг самараси менинг меҳнат самарам, — дейди Комилжон. Шунинг учун бирорта ҳамшаҳарим бурнини қонатган безорини, ҳалол мулкига қўл узатган текинхўрни сезиб қолсам уни қўлга олишни халқ олдидаги бурчим деб биламан.

Комилжон яхши кишиларга, тинч ижодий ҳалол меҳнат аҳлига чин дўст, текинхўр, безори, эгриқўл, баъзи ота-оналарнинг арзанда шилқимларига беаёв. Комилжон Алиев ана шу йўлда бошлаган ўз ишига, касбига, бурчига садоқат билан муносабатда бўлганлиги туфайли ҳам бошқармада унинг номи тез-тез тилга олинадиган, муҳим оператив топшириқлар унга ишонилиб топшириладиган бўлиб қолди. Хўш, Комилжон бу ишончни, халқ ҳурматини қандай қозона олди?

Комилжон шаҳар жамоат тартибининг посбонлари сафига қўшилганига мана ўн йилча бўлиб қолди. У икки йиллик милиция тайёрлов курсини битиргач, 1958 йилда ўз иш фаолиятини Ленин район милиция бўлимида оператив ходимликдан бошлайди. Эх-ҳе, Комилжон ёш бўлишига қарамай не-не жиноятлар изидан юриб, текинхўрларни, безориларни ҳақиқий башарасини очишда, уларни тўғри йўлга солишда тинмай садоқат билан меҳнат қилди. У жиноят изини топиш, унга қарши курашиш билангина чекланмасдан ҳаётда тўғри йўл тополмай жиноят кўчасига кириб қолган кишиларга ғамхўр ва меҳрибонликни ўз бурчи деб билади. Унинг бу ажойиб, инсоний фаолияти, ҳар бир содир бўлган жиноятга нисбатан объектив муносабати раҳбарлар ишончини қадамбақадам оқлаб борди. Унга қандай муҳим оператив топшириқ ёки вазифа беришмасин ўрнига қўйиб бажарди. Ана шунинг учун 1964 йилда Комилжон Алиевга шаҳар жамоат тартибини сақлаш бошқармасининг жиноят қидирув бўлимида ўсмирлар иши бўйича бош оперативлик вазифаси топширилди. Мана уч йилдирки Комилжон Алиев ўз меҳнат фаолиятини баъзи аҳлоқи бузилган, ота-она назоратидан йироқ ёшлар тақдири билан боғлаб келмоқда. У жиноят батқоғига ботиб бораётган ҳар бир ёшни тўғри тарбиялаш, халқ, эл манфаати учун фойда келтирадиган киши қилиб етиштириш йўлида доимо қайғуради. Ҳа, у ана шу эзгу мақсад йўлида ҳар қандай қийин жумбоқларни сабот-матонат билан ечяпти.

— Бола ўзидан-ўзи жиноятчи бўлиб қолмайди. — дейди Комилжон, — унинг нотўғри йўлга кириб кетишида, безорилик кўчасига кириб қолишида ота-она, жамоатчилик беларволикка йўл қўяди. Шундай экан, уларни тўғри йўлга солиш, жамоат учун фойдали кишилар қилиб тарбиялаш ўзимизнинг бурчимиздир.

Комилжон ҳар бир ёшнинг тақдири ҳақида ана шундай қайғуради. У бирор ножўя ҳаракат қилган ёки ўзгаларнинг ҳалол пешона терлари билан топилган мулкларига кўз олайтирган ёшни учратиб қолса, вақти келиб ўша ёш ўспирин ҳаётда ўрнини топиб, миннатдорчилик билдирмагунча назоратидан қочирмайди. Комилжон бу йўлда эндигина жиноят батқоғига ботиб бораётган фарзанднинг ота-онаси билан эринмай суҳбатлашади, унинг оиласи билан танишади. Борди-ю, ишласа иш жойида бўлиб мастерлар, бригадирлари билан алоқа боғлайди. Хуллас уларни жиноят ботқоғидан чиқариб, халқимизга фойдаси тегадиган киши қилиб тарбияламагунча тиниб-тинчимайди.

Суратда: милиция капитани К. АЛИЕВ.

Эҳ-ҳа, Комилжоннинг ҳам тарбиячи, ҳам оталарча берган ўгитларидан баҳра олиб ҳаётда ўз ўрнини топиб олган, ҳозир қилмишидан пушаймон бўлаётган ёшлар кам деб ўйлайсизми. Мана, эшитинг, бир вақтлари кўча-кўйларда санғиб, безорилик қилиб юрган Владимир Чубов Комилжон Алиев номига ёзган хатида нима дейди:

— Ҳурматли Комилжон ака, сизга чин қалбимдан мингдан-минг раҳмат. Ёш эканман вақтида айбимга тушуна олмадим. Тўғри, сиз тез-тез мени уришиб насиҳат қилиб турар эдингиз. Энди мен қилган хатоимга тушундим. Сиз менинг тақдирим ҳақида қайғурган экансиз. Ҳозир мен хизмат қилаётган армия қисми командирларидан раҳматнома эшитишимга сиз сабабчисиз...

Фақат бугина эмас, ҳозир шаҳримизнинг турли саноат корхоналарида ишлаб, коллектив ҳурматини қозонган Валерий Абгорянц, Виктор Тимаев, Наил Сакаев, Александр Машков, Ҳабибулла Ҳасанов каби ёшларнинг номини ҳам келтириб ўтиш мумкин. Улар вақти-вақтида Комилжон ака ҳузурига келиб, ўз ҳаётлари, ўқишлари ва ишлари ҳақида гапириб, унга миннатдорчилик билдириб кетишади.

Жамоат тартибининг қўриқчиси, ёшлар тарбиячиси Комилжон Алиев ўн йилдан буён ўз бурчига содиқлик билан меҳнат қилиб келмоқда. Жамоат тартибини сақлаш бошқармаси унинг меҳнатларини бир неча бор фахрий ёрлиқлар билан тақдирлади. Сурати бошқарманинг Фахрий китобидан жой олди. Жамоат тартибини сақлаш республика министрлиги томонидан номи ёзилган соат билан мукофотланди.

Комилжон Алиев! Коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш йўлида тинч ижодий меҳнат билан машғул бўлган халқимиз ҳуқуқ ва осойишталигини сергаклик билан қўриқлашда, ёш авлодни коммунизм идеялари руҳида тарбиялаш ва уларни қайта йўлга солиш соҳасидаги фаолиятингизда бундан кейин ҳам муваффақиятлар тилаймиз.

А. ШАЙХОВ.

Суратларда: М. Шайхзоданинг «Мирза Улуғбек» драмасига ишланган иллюстрациялар.

ФУТБОЛ

«СВЕРДЛОВЧИ»НИНГ ЯНА БИР ҒАЛАБАСИ

Свердлов номли колхоз футболчилари мамлакат биринчилигининг кейинги турида яна бир жиддий синовдан муваффақиятли ўтдилар. Улар Чирчиқ шаҳрида «Химик» командаси билан учрашиб, тажрибали рақиблари дарвозасига иккита жавобсиз тўп урдилар. Бу ғалаба «Свердловчи» командасининг пешқадамлик мавқеини яна мустаҳкамлади. Колхоз футболчилари 25 очко тўпладилар. Улар иккинчи ўринда бораётган Темиртоунинг «Металлург» командасидан тўрт очко олдинда бормоқдалар. Навоий шаҳрининг «Зарафшон» футболчилари ҳам муваффақият қозондилар. Улар «Енбек» командасини 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратиб, 19 очко тўпладилар. «Металлург» (Олмалиқ) ва «Оққўрғон» командалари учрашуви 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

Ўзбек тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси. 18.20 — Фефи Кунтербунтнинг саргузаштлари. Бешинчи серия. 18.40 — Ўзбек ва рус тилларида телевизион янгиликлар. 19.00 — Адабиёт ва санъат. Тележурнал. Самарқанддан олиб кўрсатилади.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.30 — Севги изҳор қилиш. Минскдан олиб кўрсатилади. 21.00 — Телевизион янгиликлар. 21.20 — Киноҳаваскорлар клуби. Бутуниттифоқ ҳаваскорлик фильмлари кўригининг якуни. 22.00 — Концерт. Москвада Озарбойжон ССР ҳафталиги.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси. 18.00 — Сўнгги мўри тозаловчи. Светлячок. Мультфильмлар. 18.20 — Календарь ҳақида ҳикоя. Илмий-оммабоп фильм. 18.40 — Ярим аср йилномаси. Революция тенгқурлари. 19.00 — Оддий сув. Илмий-оммабоп фильм. 19.10 — Телевизион янгиликлар. 19.20 — Хореографик новеллалар.

Ўзбек тилида: 19.50 — Шамоллар шаҳри. Телефильм. 20.10 — Телевизион янгиликлар. 20.20 — Жаҳон халқларининг чолғу асбоблари. Баян, аккордеон, гармон. 21.00 — Етти шамолда. Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

Рус тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси. 18.00 — Жонланган саҳифалар. Болалар учун фильм-концерт. 18.20 — Сеҳрли тегирмон. Мультфильм. 18.30 — Мате Залка адабий эшиттириш. 19.35 — Фақат бир кун. Ҳужжатли фильм. 19.45 — Янгра, қўшиқ. Фильм-концерт. 20.05 — Э. Казакевич. Еп-ёруғ кунда. Телеспектакль. 21.10 — Қўшиқларга тўла кун. 21.50 — Чангалзорлик қиз. Бадиий фильмнинг иккинчи серияси.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

26-чиси отилмасин — «ЧАЙКА», НАВОИЙ номли (ўзбек тилида), «МОСКВА», САНЪАТ САРОЙИ, СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Кул (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

«Шантеклэр малинаси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.45 ва 10 яримда)

Кул (2-серия) — «ФЕСТИВАЛЬ», «РАКЕТА».

26-чиси отилмасин — НАВОИЙ номли.

Бегона ҳужжат билан — «ХИВА».

«Ы» операцияси ва Шурикнинг бошқа саргузаштлари — ТЕЛЬМАН номли.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг 10 ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

инженерлар ва қурувчи техниклар, ҳисобчилар, бухгалтерлар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, монтажчилар ва бошқа қурувчи мутахассислар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Инженер кўчаси, 7 уй, (7, 8, 10, 11 трамвайларнинг «Ленин майдони» тўхташ жойи), кадрлар бўлими.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 04409. Индекс 64970 А. 1884.